

Sprawozdanie z działania
Wydziałowego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia
w roku akademickim 2012/2013 na Wydziale Pedagogiki i Psychologii

Kierunki studiów: pedagogika, praca socjalna, polityka społeczna

Liczba studentów łącznie: 2585

w tym:

na studiach stacjonarnych - 1613

na studiach niestacjonarnych – 972

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii nadzorując funkcjonowanie Wydziałowego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia zaproponował na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 18.10.2012 powołanie nowego składu Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. W wyniku głosowania przyjęto, że Komisję tworzą przedstawiciele trzech kierunków studiów realizowanych na Wydziale, Kierownik Studiów Podyplomowych oraz wybrany Student. W roku akademickim w skład Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia weszły następujące osoby: dr hab. prof. UwB Katarzyna Citko; dr hab. prof. UwB Małgorzata Halicka; dr hab. prof. UwB Elżbieta Jaszczyszyn; dr hab. prof. UwB Janina Uszyńska – Jarmoc; prof. zw. dr hab. Rafał Piwowarski; dr Alicja Korzeniecka – Bondar; dr Joanna Szymanowska, dr Joanna Borowik, dr Andrzej Cichocki oraz Bartosz Bórzyński. Przewodniczącą Komisji została dr hab. Janina Uszyńska – Jarmoc, prodziekan ds. studiów stacjonarnych.

Proces monitorowania standardów akademickich na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB odbywa się według kryteriów zawartych w Uchwale nr 792 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 marca 2009 roku (ze zm. wprowadzonymi Uchwałą nr 1170 z dnia 21 grudnia 2011 roku). Zgodnie z Uchwałą nr 792 pierwszym zadaniem Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest *Systematyczna analiza i ocena kadry naukowo-dydaktycznej - nauczycieli prowadzących zajęcia na wszystkich kierunkach studiów na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB pod kątem zapewnienia minimum kadrowego*. Na Wydziale Pedagogiki i Psychologii corocznie aktualizowane jest minimum kadrowe dla prowadzonych kierunków i poziomów studiów: pedagogika (I i II stopień), praca socjalna (I stopień), polityka społeczna (II stopień) prowadzona wraz

z Wydziałem Ekonomii UwB. Odbywa się to zgodnie z wymogami Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 lipca 2006 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Przy zaliczaniu do minimum kadrowego nauczycieli akademickich uwzględniane są: stopień lub tytuł naukowy oraz dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów. Nauczyciele akademicy wliczeni do minimum kadrowego prowadzą zajęcia dydaktyczne na danym kierunku i poziomie kształcenia (60 godzin - pracownik samodzielny i 90 godzin - pracownik ze stopniem doktora).

Kolejnym zadaniem Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest ocena *działalności naukowej nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań składanych w terminach wyznaczonych przez dziekana*. W lutym 2013 wszyscy nauczyciele akademicy Wydziału Pedagogiki i Psychologii, na prośbę Rektora UwB (pismo z dnia 15.01.2013) złożyli *Kartę osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego*. Na podstawie analizy działalności naukowej nauczycieli akademickich opracowano raport adresowany do MNiSW, którego wyniki parametryzacji zapewniły Wydziałowi kategorię naukową B.

Kolejne zadanie Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia dotyczy *analizy podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich*. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich potwierdzone jest m.in. uzyskaniem przez nich tytułu lub stopnia naukowego. W roku akademickim 2012/2013 jeden pracownik naukowy uzyskał tytuł profesora zwyczajnego i jeden stopień doktora habilitowanego, natomiast trzy osoby obroniły rozprawę doktorską. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się także dzięki wyjazdom na konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Ponadto w ubiegłym roku akademickim zintensyfikowano działania na rzecz zapraszania do wygłaszania wykładów i organizowania spotkań naukowych z wybitnymi specjalistami i autorytetami naukowymi z kraju i z zagranicy. W roku akademickim 2012/2013 odbyło się m.in. spotkanie naukowe z prof. T. Pilchem, prof. J. Górniewiczem, prof. N. Leaniuk, prof. M. Konopczyńskim, prof. K. Błęszyńską, prof. E. Aranowską, prof. M. Żygałową, prof. R. Berą.

W roku akademickim 2012/2013 dr Tomasz Sosnowski i Dr Tomasz Bajkowski odbyli staż naukowy na Wydziale Pedagogicznym, na Uniwersytecie im. J. Kupały w Grodnie (Białoruś). Natomiast na Wydziale Pedagogiki i Psychologii staż odbywały: dr nauk Iryna Kawinkina i Dr Snieżana Asabina (Uniwersytet im. J. Kupały w Grodnie (Białoruś)). Ponadto w roku ubiegłym miała miejsce wymiana nauczycieli akademickich i pracowników

naukowych z uczelniami na Białorusi, Rosji, Ukrainie w ramach zawartych umów o współpracy. W dniach 28.05-2.06.2012 roku z wizytą studyjną przyjechali nauczyciele akademicy z Brzeskiego Uniwersytetu Państwowego im. A. S. Puszkina w Brześciu:

- dr Tatiana Nichyshyna – Kierownik Zakładu Pedagogiki Podstawowego Kształcenia Wydziału Psychologiczno-Pedagogicznego, która wygłosiła wykład nt. „Wpływ rodzinnego niezadowolenia na dewiacyjne zachowania nieletnich”.
- prof. Aliaksandr Astapuk – Dziekan Wydziału Psychologiczno-Pedagogicznego. Wygłoszony wykład - „Konstruktywizm jako obiecująca perspektywa kształcenia nauczycieli matematyki”
- doc. Nadieżda Leoniuk – Dziekan Wydziału Społeczno-Pedagogicznego, wygłoszony wykład - „Doskonalenie wykształcenia ludzi starszego pokolenia jako sposób unikania samotności”
- dr Ruslan Poluchin – Z-ca Dziekana ds. Nauki Wydziału Psychologiczno-Pedagogicznego, wygłoszony wykład - „Rola białoruskiego folkloru muzycznego w wychowaniu człowieka”.

Kilkunastu pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału ukończyło w roku akademickim 2012/2013 dwusemestralne studia podyplomowe na kierunku „*Menedżer badań naukowych i prac rozwojowych*” finansowane ze środków UE w ramach Projektu „*Kompetencje dla współpracy nauki i biznesu*”.

Analiza *obsady zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami*, stanowi następane zadanie realizowane w ramach monitorowania standardów akademickich. Obsady zajęć dydaktycznych na Wydziale Pedagogiki i Psychologii dokonują kierownicy katedr, zakładów i pracowni w porozumieniu z dziekanem - kierując się kwalifikacjami zawodowymi poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizacją naukową, zainteresowaniami badawczymi, dorobkiem naukowym oraz udokumentowanym doświadczeniem zawodowym.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Monitorowanie standardów akademickich na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB odbywa się zgodnie z wymogami nakładanymi przez przepisy prawa, jak i wymogami określonymi przez Rektora UwB i Dziekana Wydziału PiP. Odbywa się ono systematycznie i w sposób prawidłowy. Pracownicy Wydziału podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe, jednakże nadal podejmowane są różnorodne działania zmierzające do ich doskonalenia.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego. Nie było wskazań w poprzednim roku akademickim.

2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

W roku akademickim 2012/13 opracowana została Misja i Strategia Rozwoju Wydziału Pedagogiki i Psychologii (<http://pedagogika.uwb.edu.pl/> strefa Wydziału) określająca, między innymi, szereg zadań dotyczących procesu kształcenia.

Dokonana została analiza i ocena procesu kształcenia na wszystkich kierunkach realizowanych na Wydziale Pedagogiki i Psychologii. Po dokonaniu analizy standardów kształcenia dla nauczycieli dokonano modyfikacji (zwiększenia) liczby godzin w planie studiów niestacjonarnych na studiach drugiego stopnia na specjalności: przedszkolna i wczesnoszkolna – dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2012-2013.

W roku akademickim 2012/13 przeprowadzono na Wydziale Pedagogiki i Psychologii prace związane z doskonaleniem istniejących programów studiów dla kierunków: pedagogika (I i II stopień) oraz praca socjalna zgodnie z wytycznymi dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określających zasady tworzenia programów kształcenia dla określonych kierunków, profili i poziomów kształcenia studiów wyższych. W celu opracowania spójnego planu i programu kształcenia z wymaganiami Krajowej Ramy Kwalifikacji oraz wymogami rynku pracy, powołane zostały Rady Programowe dla kierunku praca socjalna oraz Rady Programowe dla poszczególnych specjalności na kierunku pedagogika (I i II stopień). W ich skład, oprócz nauczycieli akademickich specjalistów danej subdyscypliny pedagogiki, weszli interesariusze zewnętrzni (absolwenci, pracodawcy) oraz pracownicy i studenci Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

Z inicjatywy pracowników naukowych Wydziału, która zrodziła się na podstawie analizy wyników własnych badań oraz badań potrzeb rynku pracy, powołane zostały nowe specjalności na kierunku pedagogika: *edukacja wizualna* (I stopień), *pedagogika regionalna i międzykulturowa*, *menadżer oświaty* (II stopień), a jednocześnie wygaszone zostały specjalności na kierunku pedagogika: *Przedszkolna i wczesnoszkolna* (II stopień), *kulturoznawcza* (I i II stopień). **Koncepcje nowych specjalności zostały wypracowywane na posiedzeniach Rad Programowych.** W dniu 21. 03. 2013. Rada Wydziału zatwierdziła plany i programy studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku 2013/14. W dniu 17.04.2013 Senat UWB wyraził zgodę na prowadzenie powyższych specjalności. W roku akademickim 2012/2013 rada Wydziału przyjęła kilkanaście Uchwał związanych

z organizacją i doskonaleniem procesu kształcenia. Konieczność opracowania tych uchwał wynikała także z przyjęcia przez Senat UwB zmodyfikowanego Regulaminu Studiów.

W ramach doskonalenia procesu kształcenia skierowano studentów pedagogiki na praktyki w ramach programu „*USUS EST OPTIMUS MAGISTER* – praktyka jest najlepszym nauczycielem” projektu finansowanego ze środków EFS.

W dniu 23.05.2013 Rada Wydziału wydała pozytywną opinię w sprawie utworzenia i prowadzenia od roku akademickiego 2013/14 studiów podyplomowych: *Gerontologia Społeczna z Elementami Geriatrii; Wiedza o Kulturze Polski* adresowanych do studentów z za wschodniej granicy Polski. Zatwierdzone zostały także efekty kształcenia na studiach podyplomowych: *Pedagogika Opiekuńczo – Wychowawcza, Terapia Pedagogiczna*. Decyzją Rady Wydziału zamknięte zostały od roku akademickiego 2013/14 na Studia Podyplomowe: *Edukacja zdrowotna; Ergonomia szkolna; Rodzicielstwo Zastępcze*.

Przygotowując się do pracy, od roku 2013/14, w programie *Archiwum Prac Dyplomowych* (APD) w systemie USOS - wybrani nauczyciele akademicki testowali ten program, jego możliwości i ograniczenia, aby zebrać doświadczenia i uwagi co do jego doskonalenia. W roku akad. 2012-2013 zmieniono organizację przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Obrony prac dyplomowych odbywały się po zamknięciu protokołów wszystkich przedmiotów w systemie USOS. Refleksje i wnioski z przebiegu egzaminów dyplomowych zostaną omówione 17.10.2013 na Otwartym Spotkaniu Konsultacyjnym nauczycieli akademickich i studentów.

W roku akademickim 2012/13 dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii podpisał umowy o partnerskiej współpracy naukowej i dydaktycznej z kilkoma uczelniami: PEDAGOGIUM Wyższą Szkołą Nauk Społecznych w Warszawie, Wydziałem Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydziałem Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (*Uchwała nr 1373 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 6 marca 2013 r. w sprawie zasad wykonywania przez nauczycieli akademickich będących pracownikami Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, w ramach pensum dydaktycznego, zajęć dydaktycznych: w PEDAGOGIUM Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie, na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, na Wydziale Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie*).

W celu pełniejszego zaangażowania pracowników naukowo – dydaktycznych oraz studentów w proces współtworzenia programu studiów Kolegium Dziekańskie zorganizowało

cztery Otwarte Spotkania Konsultacyjne, w tym trzy poświęcone procesowi kształcenia: pierwsze (29.11.2013) – potrzebie i idei reformy programów kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale; drugie (12.03.2013) - analizie propozycji nowych programów kształcenia na kierunkach: Pedagogika (I i II stopień), Praca socjalna, Polityka społeczna; trzecie spotkanie poświęcono dyskusji m.in. na temat zasad dyplomowania. Jedno Otwarte Spotkanie Konsultacyjne poświęcone było opracowywaniu strategii rozwoju naukowego pracowników Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

Prodziekani, pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz kierownik dziekanatu uczestniczyli w seminariach i konferencjach, poświęconych problematyce podnoszenia jakości kształcenia:

- **2013.03.11** - Udział Prodziekana ds. studiów stacjonarnych dr hab. J. Uszyńskiej – Jarmoc i Kierownik Dziekanatu mgr J. Kotyńskiej w Seminarium Bolońskim, zorganizowanym na Wydziale Prawa UwB;
- **2013.03.18** - Udział Prodziekana ds. studiów stacjonarnych dr hab. J. Uszyńskiej – Jarmoc oraz dr hab. J. Halickiego w konferencji pt. „Weryfikacja efektów kształcenia w szkolnictwie wyższym” organizowanej przez Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa.

Analiza wyników ankiety ewaluacyjnej (zał. nr 3 do Uchwały 1170 Senatu UwB z dn. 21.12.2011)

Ankiety ewaluacyjną dobrowolnie i anonimowo wypełniło 393 studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia z trzech prowadzonych na Wydziale Pedagogiki i Psychologii kierunków: pedagogika, praca socjalna i polityka społeczna. Dane były zbierane w lipcu 2013 roku. Ankieta zawiera 17 pytań umożliwiających studentom wyrażenie ocen i opinii na temat:

- organizacji procesu kształcenia, a także możliwości poprawy jego jakości na poszczególnych kierunkach,
- infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia,
- funkcjonowania strony Internetowej, w szczególności dostępności m.in. do informacji w zakresie poziomów i form kształcenia, a także treści programowych i sposobów zaliczania poszczególnych przedmiotów,
- funkcjonowania i organizacji pracy dziekanatów, pracowni komputerowej, biblioteki ogólnouczelnianej i wydziałowej wraz z propozycją ich usprawnienia.

Do większości pytań zastosowano 5-stopniową skalę, gdzie 1 oznaczało wartości najniższe, a 5-najwyższe. W roku akademickim 2012/2013 w badaniach ankietowych uczestniczyło 15,2% wszystkich studentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

Wniosek:

W procesie aktywizacji studentów do wyrażania indywidualnych opinii znaczną rolę może odegrać Samorząd studencki, opiekunowie roku (których powołanie w przyszłym roku akademickim wydaje się być bardzo potrzebne), jak również nauczyciele akademicy.

Analiza odpowiedzi udzielonych przez studentów przebiegać będzie zgodnie z kolejnością pytań zawartych w ankiecie.

Pytanie 1. Subiektywna ocena kierunku studiów

1a - Stopień zadowolenia z odbywanych studiów

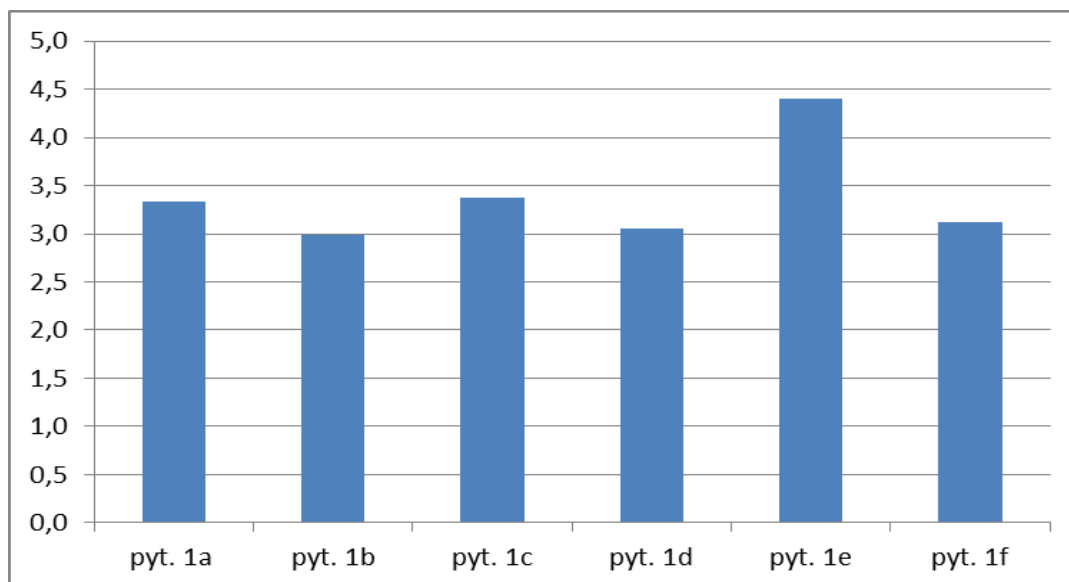
1b - Dostępność i jakość pomocy naukowych

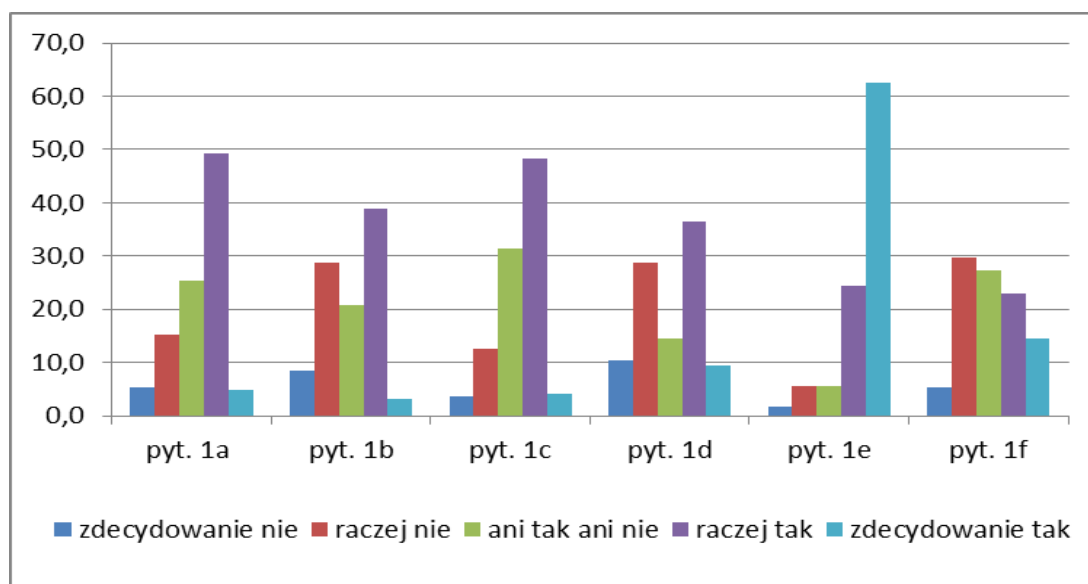
1c - Adekwatność metod nauczania

1d - Oferta wyboru przedmiotów dodatkowych

1e - Potrzeba organizacji większej liczby zajęć praktycznych

1f - Zwiększenie intensywności nauki na kierunku





Kierunki studiów realizowane na Wydziale Pedagogiki i Psychologii posiadają profil ogólnoakademicki, stąd wynika prawdopodobnie sygnalizowana przez studentów niezaspokojona potrzeba łączenia przestrzeni akademickiej z praktyczną sferą działań pedagogów, pracowników socjalnych, specjalistów polityki społecznej. Konieczność omawiania treści kształcenia w oparciu o doświadczenia praktyków artykułowało sporo studentów. Znaczne grono osób wyrażało zadowolenie z odbywanych studiów, podkreślając jako walor sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania. Niezbyt wysoko oceniono dostępność i jakość pomocy naukowych oraz ofertę wyboru przedmiotów dodatkowych.

Wniosek

Wyniki badań pozwalają stwierdzić konieczność inicjowania na Wydziale Pedagogiki i Psychologii częstszych wizyt praktyków w ramach seminariów metodycznych i spotkań w mniejszych grupach roboczych (m.in. kołach naukowych), a także podjęcie prób organizacji wizyt studyjnych w podmiotach ukierunkowanych na działalność zgodną z realizowanymi na Wydziale kierunkami studiów. W celu wzbogacenia doświadczeń praktycznych studentów zaproponowane zostaną w roku akad. 2013/2014 dodatkowe praktyki psychologiczno-pedagogiczne – 4 punkty ECTS - w ramach możliwości wykorzystania 30 punktów ECTS bez konieczności wnoszenia opłat. Praktyki będą realizowane w ramach projektu „*USUS EST OPTIMUS MAGISTER – praktyka jest najlepszym nauczycielem*”.

Pytanie 2. Ocena poszczególnych elementów procesu kształcenia

2a – wykłady obowiązkowe

2b – ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe

2c – seminaria i proseminaria

2d – przedmioty fakultatywne

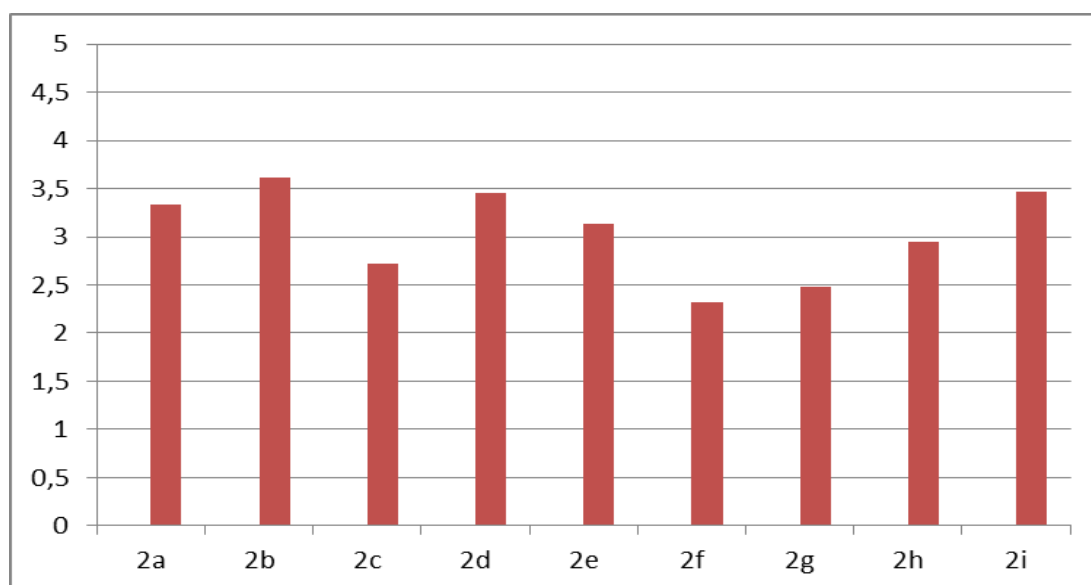
2e – lektoraty

2f – warsztaty i laboratoria

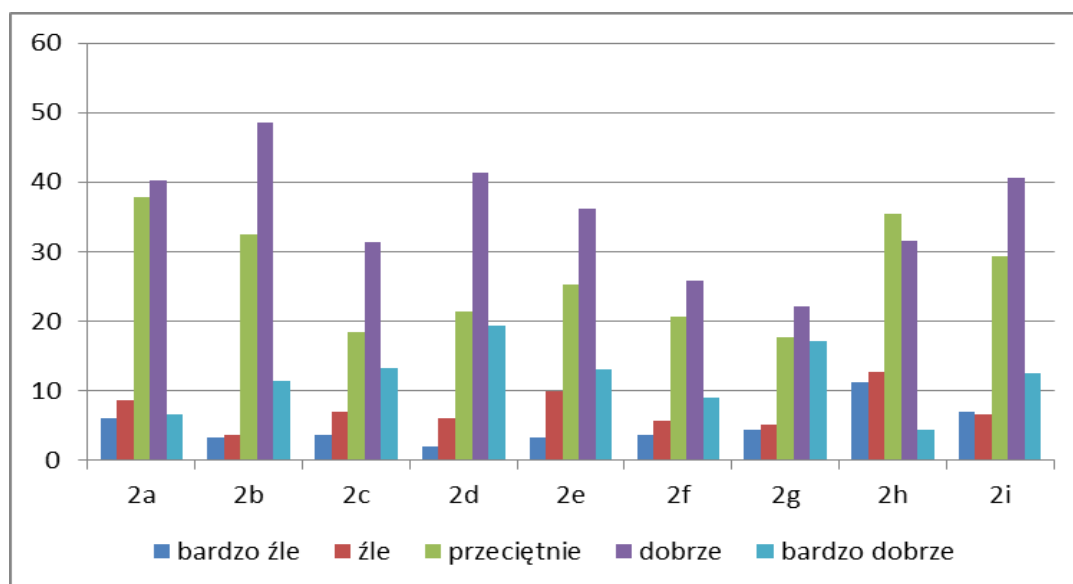
2g – praktyki i zajęcia poza uczelnią

2h – sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego opracowania

2i – indywidualne konsultacje.



Ocenę procesu kształcenia studenci mogli wyrazić analizując własne doświadczenia wyniesione na podstawie uczestnictwa w wielorakich formach zajęć, tj. wykładach, ćwiczeniach, seminariach, warsztatach realizowanych zarówno na terenie uczelni, jak też w instytucjach współpracujących z Wydziałem Pedagogiki i Psychologii UwB.



Studenci najwyższej ocenili uczestnictwo w samodzielnie wybranych przedmiotach fakultatywnych, naukę języków obcych oraz indywidualne konsultacje z osobami prowadzącymi poszczególne zajęcia. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, najniżej oceniono sensowność i przydatność prac zadawanych studentom do samodzielnego przygotowania lub opracowania. Zwiększenie dotychczasowego nakładu pracy studenta łączy się z potrzebą dostosowania działań kadry naukowo-dydaktycznej do wytycznych wynikających z wprowadzenia w systemie szkolnictwa wyższego Krajowych Ram Kwalifikacyjnych.

Pytanie 3. Opinie na temat możliwości poprawy ogólnej jakości kształcenia na kierunku: pedagogika, praca socjalna, polityka społeczna.

Studenci zwracali uwagę na następujące kwestie: „wykluczenie zbędnego materiału”, „studentom zaocznym powinno się dać więcej możliwości uczestnictwa w konferencjach, sympozjach naukowych”, „plan zajęć - zajęcia są zbyt rozrzucone, zmieniany w ostatniej chwili nawet w czwartek przez zjazdem”, „więcej zajęć praktycznych”, „wprowadzić zajęcia praktyczne w placówkach dla studentów studiów niestacjonarnych w ciągu całego toku studiów, tak jak mają studenci studiów stacjonarnych”, „(...) więcej zajęć praktycznych oraz zwiększenie godzin z tych zajęć (ćwiczenia)”, „lepszy przepływ informacji o organizacji pracy uczelni”, „zmniejszenie ilości wykładów prowadzonych w formie prezentacji multimedialnej pokazywanej przez wykładowców na rzecz zajęć typu, np. warsztatowego”, „dostosowanie programu nauczania do faktycznych potrzeb rynku pracy”, „zmienić program, aby treści

przekazywane na jednym przedmiocie nie pokrywały się na innym”, „moim zdaniem powinno być więcej zajęć przez e-learning, ponieważ jest to ciekawsza forma niż wykłady”, „dobrać przedmioty odpowiednie do kierunku”.

Wniosek

Zasadne wydaje się omówienie na organizowanych otwartych spotkaniach ze studentami zmian wynikających z wprowadzenia w szkolnictwie wyższym KRK oraz treści zapisów Uchwały nr 1202 Senatu UwB z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określających zasady tworzenia programów kształcenia dla określonych kierunków, profili i poziomów kształcenia studiów wyższych.

Na otwartym spotkaniu z pracownikami Wydziału należy wskazać dominujące uwagi dotyczące prowadzenia zajęć sygnalizowane przez studentów w anonimowych ankietach ewaluacyjnych.

Pytanie 4. Ocena infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia

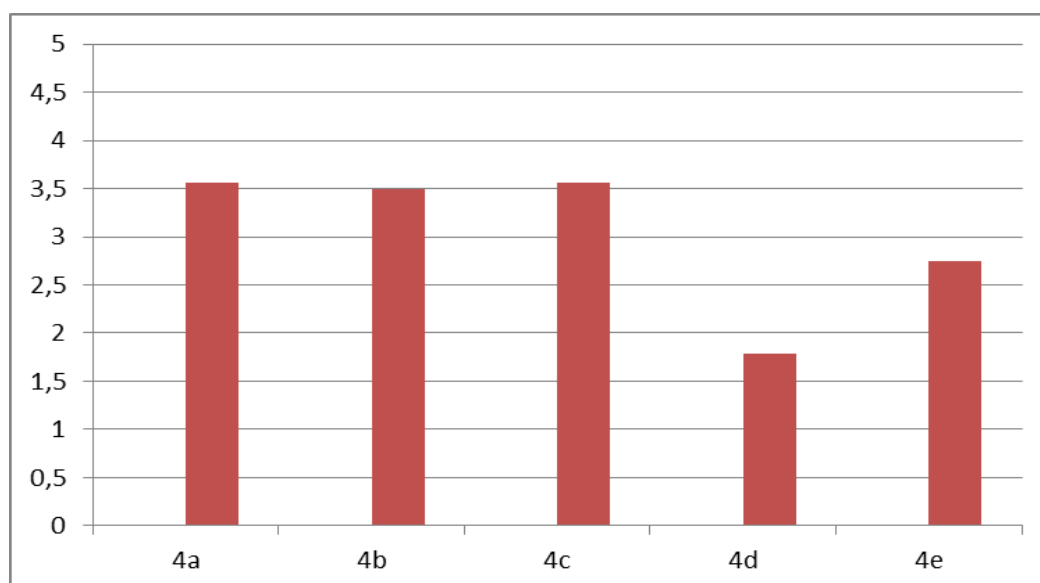
4a – sale wykładowe

4b – sale ćwiczeniowe

4c – środki audiowizualne i multimedialne

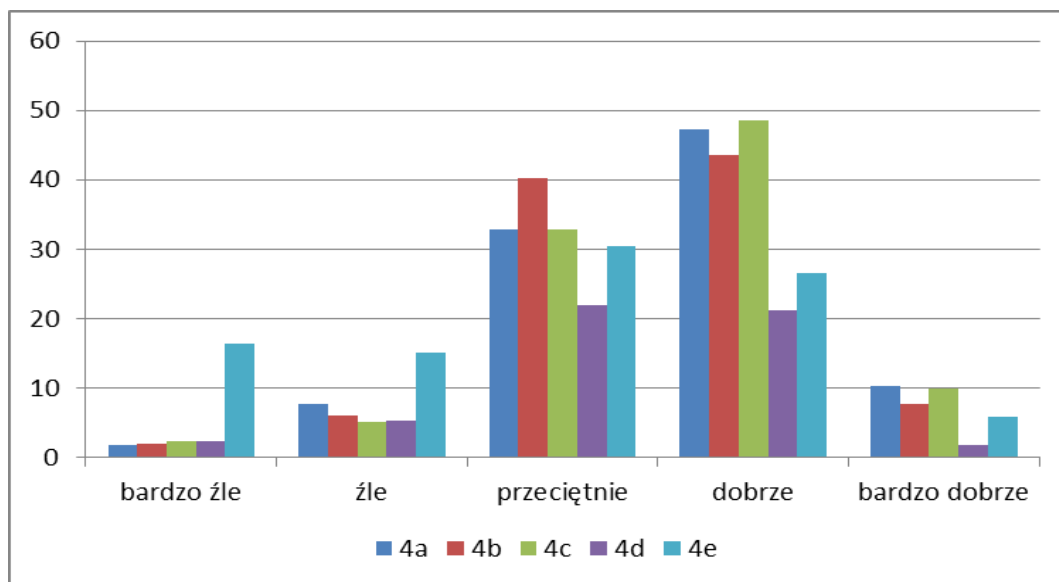
4d – wyposażenie laboratorium

4e – dostęp do Internetu



Na podstawie analizy danych można stwierdzić, że studenci dość wysoko oceniają infrastrukturę dydaktyczną Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Najniższe oceny odnosiły się

do laboratorium, choć należy przyznać, że na naszym Wydziale laboratoria *sensu stricto* nie są potrzebne ze względu na specyfikę realizowanych przedmiotów na wszystkich kierunkach kształcenia.



Wniosek

Sądzymy, że w następnym roku akademickim oceny studentów powinny być wyższe z powodu oddania do użytku dodatkowych pomieszczeń w nowym budynku dydaktycznym: dwóch auli, trzech sal wykładowych i trzech specjalistycznych pracowni.

Pytanie 5. Ocena funkcjonowania strony Internetowej w zakresie:

5a – oferowanych poziomów i form kształcenia

5b – kwalifikacji zawodowych absolwentów

5c – jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami

5d – możliwości wyjazdu na inne uczelnie

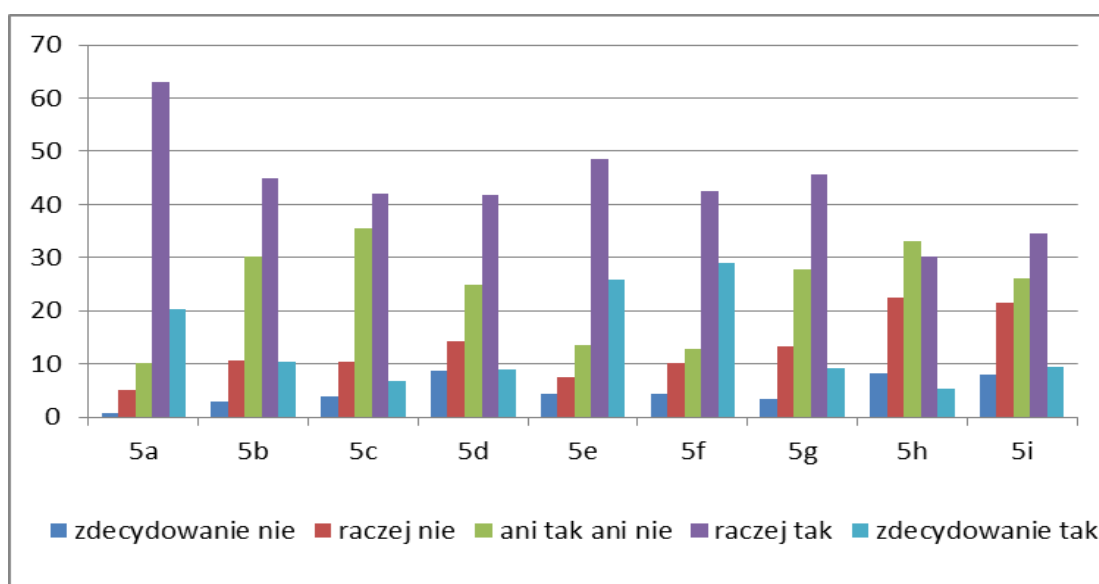
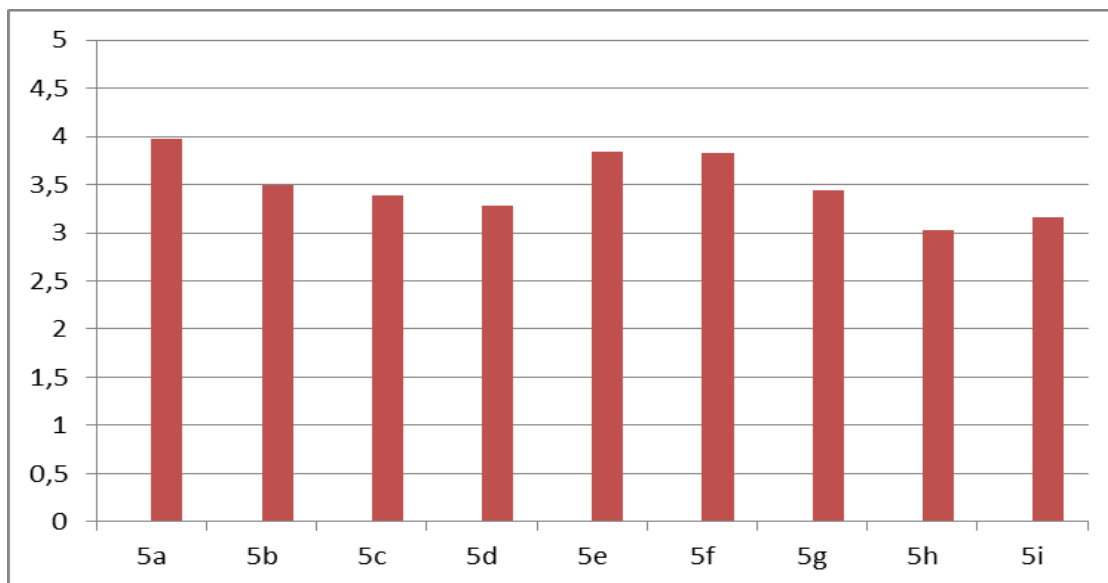
5e – programu i planu studiów

5f - harmonogramu zajęć dydaktycznych

5g – treści programowych przedmiotów

5h – lektur przedmiotowych

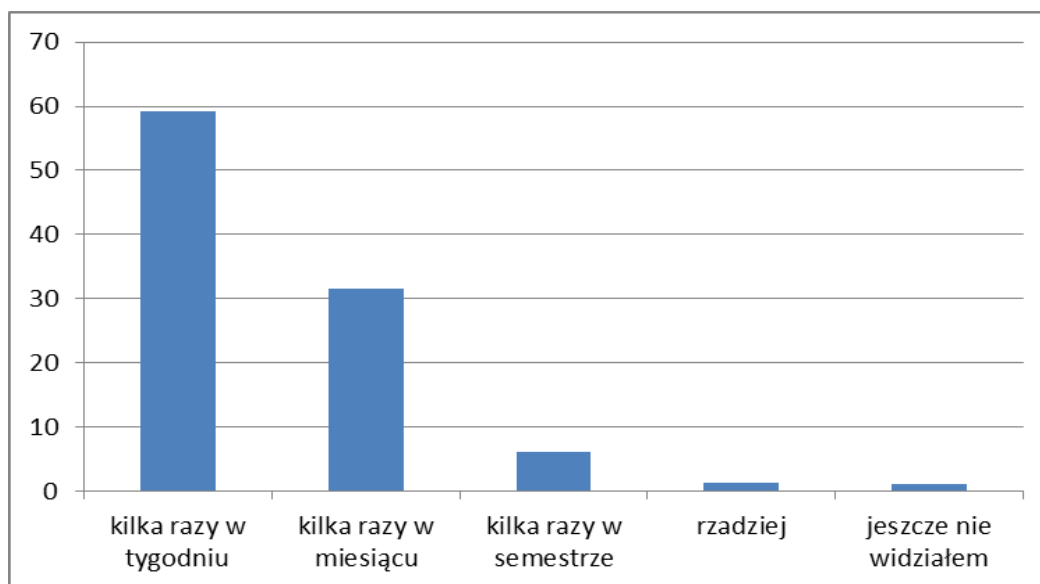
5i – kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów.



Zdaniem studentów przejrzysty układ treści zamieszczonych na stronie internetowej dotyczy głównie oferowanych poziomów i form kształcenia, kwalifikacji zawodowych absolwentów, programu i planu studiów oraz harmonogramu zajęć dydaktycznych. Brak pełnej aprobaty bądź całkowitą negację funkcjonowania wydziałowej strony internetowej dostrzec można w sytuacji studentów nie odnajdujących pełnej informacji na temat przyznanych jednostce certyfikatów potwierdzających jakość kształcenia, możliwości studenckich wyjazdów na inne uczelnie oraz treści programowych wraz ze szczegółowym wykazem lektur przedmiotowych i kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów. Sylabusy przedmiotów zamieszczane są w systemie USOS Web i są dostępne studentom realizującym dany przedmiot, natomiast szczegółowe prawa i obowiązki przekazywane są studentom bezpośrednio przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach dydaktycznych. Treści

programowe są udostępniane również w formie drukowanej w dziekanatach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Pytanie 6. Częstotliwość odwiedzania przez studentów strony Internetowej Wydziału Pedagogiki i Psychologii



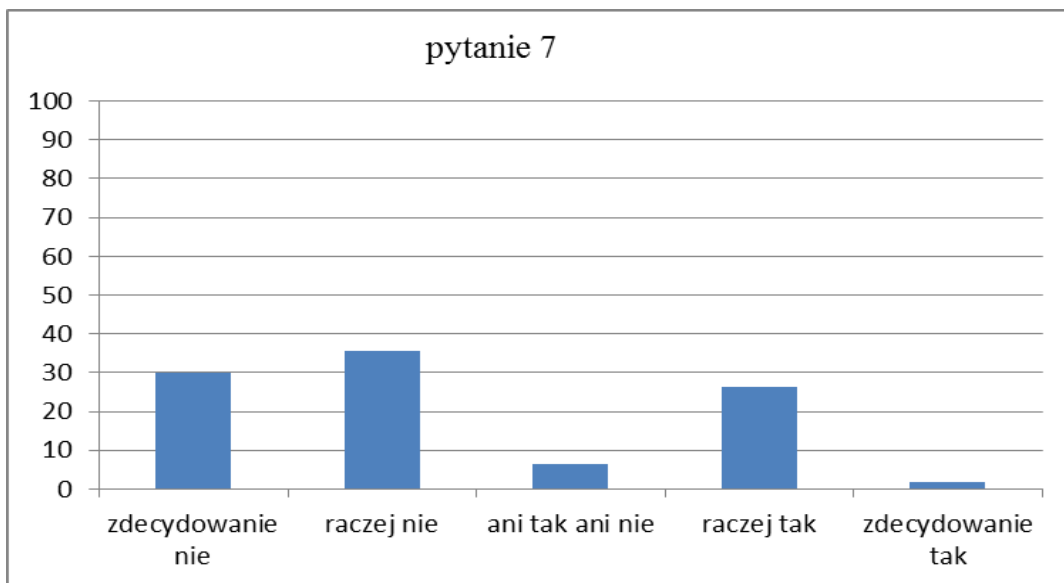
Z uwagi na fakt częstego korzystania przez studentów ze stron internetowych (kilka razy w tygodniu), należy zachęcić kadrę naukową do częstszego komunikowania się z grupami wykładowymi i ćwiczeniowymi za pośrednictwem strony internetowej i systemu USOS.

Wniosek

Należy dokonywać systematycznej aktualizacji danych w zakresie osiągnięć kadry naukowo-dydaktycznej, wydarzeń naukowych, społecznych, artystycznych odbywających się na Uniwersytecie i w środowisku lokalnym, podjąć prace nad rozszerzeniem możliwości wykorzystywania przez kadrę i studentów systemu USOS Web oraz uświadamiać w kwestii już istniejących możliwości.

Opinie studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na temat organizacji pracy dziekanatów przedstawiono odpowiednio na rysunkach nr 7-10.

Pytanie 7. Opinie, czy godziny otwarcia dziekanatu umożliwiają sprawne załatwianie spraw



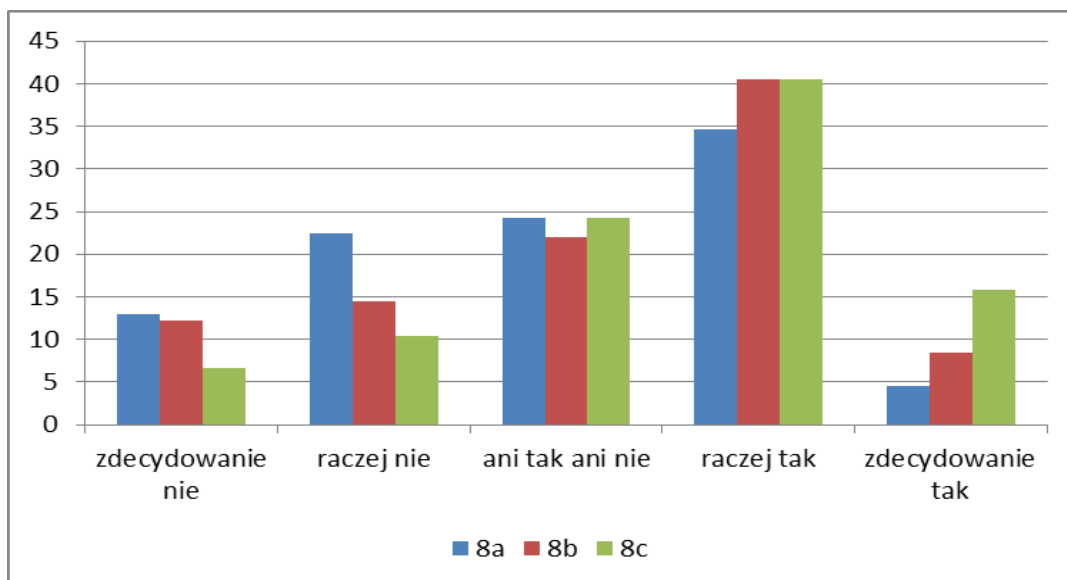
Zobrazowane powyżej dane ujawniają potrzebę studentów w zakresie wprowadzenie zmian w dotychczasowych godzinach pracy dziekanatów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Pytanie 8. Ocena jakości przekazywania informacji przez pracowników dziekanatu

8a – informacje dotyczące toku studiów

8b – informacje dotyczące spraw stypendialnych

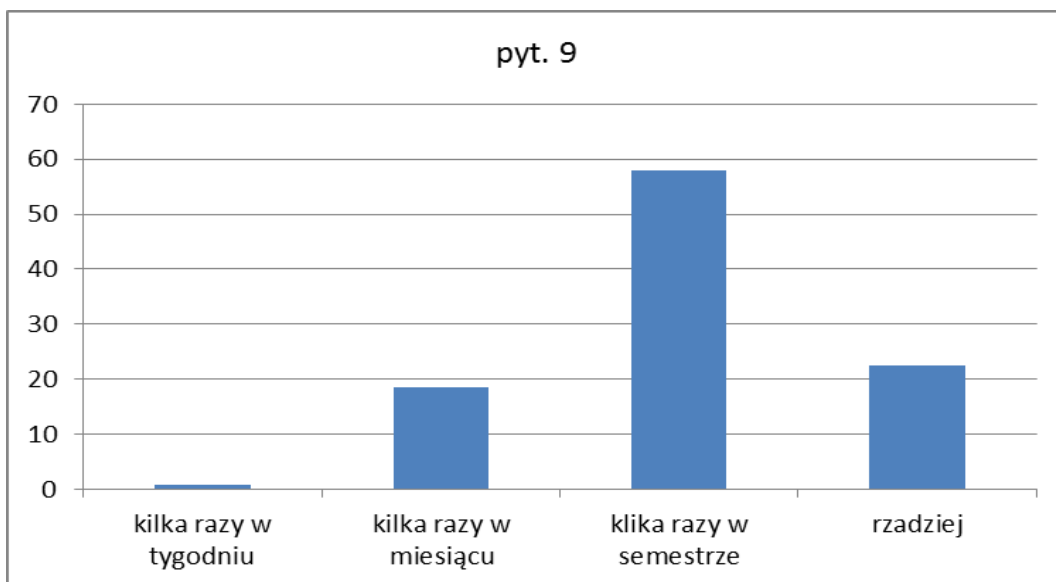
8c – informacje dotyczące opłat za studia



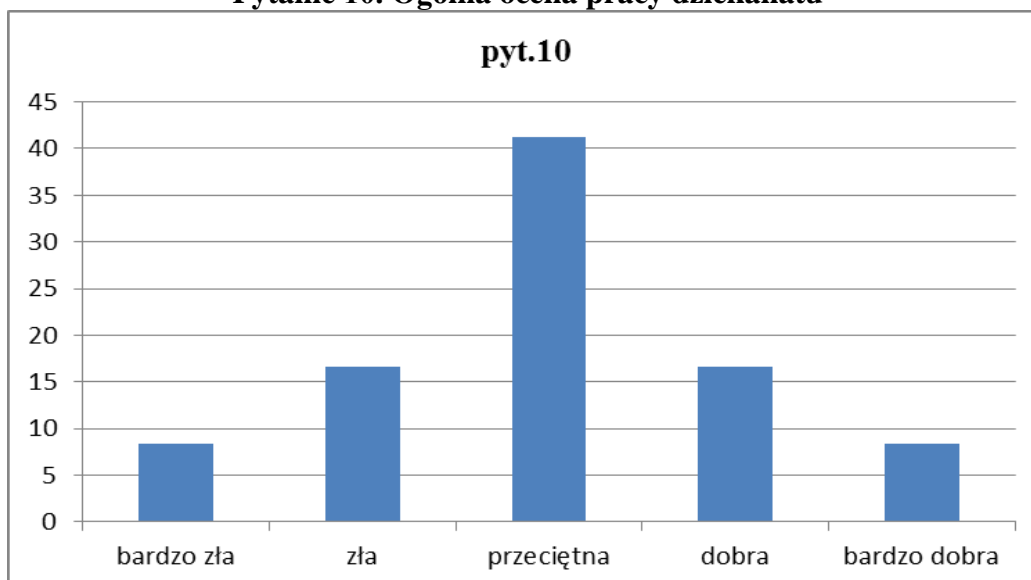
Jak wynika z badań, częstotliwość korzystania przez studentów z pomocy pracowników administracyjnych jest zdecydowanie sporadyczna. Najczęściej pozytywnie oceniali oni udzielanie informacji przez obsługę dziekanatów na temat toku studiów, spraw

stypendialnych oraz opłat za studia. Mało przejrzysta i nie do końca zrozumiała są natomiast udzielane w zakresie analizowanej kwestii odpowiedzi ambiwalentne, znamienne w niemałej grupie studentów.

Pytanie 9. Częstotliwość załatwiania przez studentów spraw w dziekanacie



Pytanie 10. Ogólna ocena pracy dziekanatu



Analiza wyników badań ankietowych pozwala stwierdzić, że pracownicy administracyjni Wydziału Pedagogiki i Psychologii wykonują obowiązki na poziomie

określonym przez większość studentów mianem przeciętnego. Ważna pokreślenia wydaje się jednak wysoka ocena wyrażona na temat pracy dziekanatów przez dość dużą grupę respondentów, bowiem blisko jedną czwartą ogółu badanych.

Pytanie 11. Uwagi i propozycje zmierzające do usprawnienia pracy dziekanatu

Usprawnianie pracy dziekanatów, zdaniem badanych, dotyczyć powinno głównie zmian organizacyjnych i wzajemnych relacji pomiędzy pracownikami oraz studentami. Świadczą o tym wybrane spostrzeżenia ankietowanych: „*dziekanat powinien być przynajmniej dwa razy w tygodniu otwarty do godz. 16.00*”, „*dłuższe godziny pracy*”, „*usprawnienie przepływu informacji*”, „*uważam, że przede wszystkim zająć się (...) ludźmi, którzy tam pracują*”, „*(...) ciężko zdobyć informacje, brak chęci pomocy*”, „*milsza atmosfera i cierpliwość*”, „*większa otwartość na pomoc i komunikację za studentami*”.

Wniosek: Warto rozważyć możliwość zmiany godzin pracy dziekanatów. W tym celu zostanie zorganizowane spotkanie z pracownikami administracji Wydziału, aby przedstawić wyniki analizy ankiety i wypracować strategie naprawy słabych punktów.

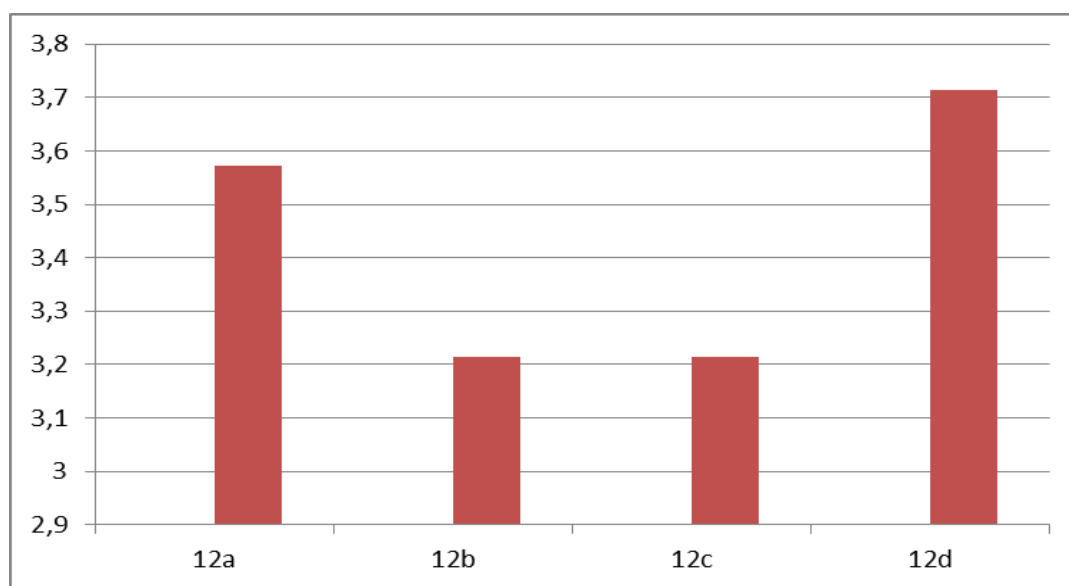
Pytanie 12. Ocena funkcjonowania pracowni komputerowej

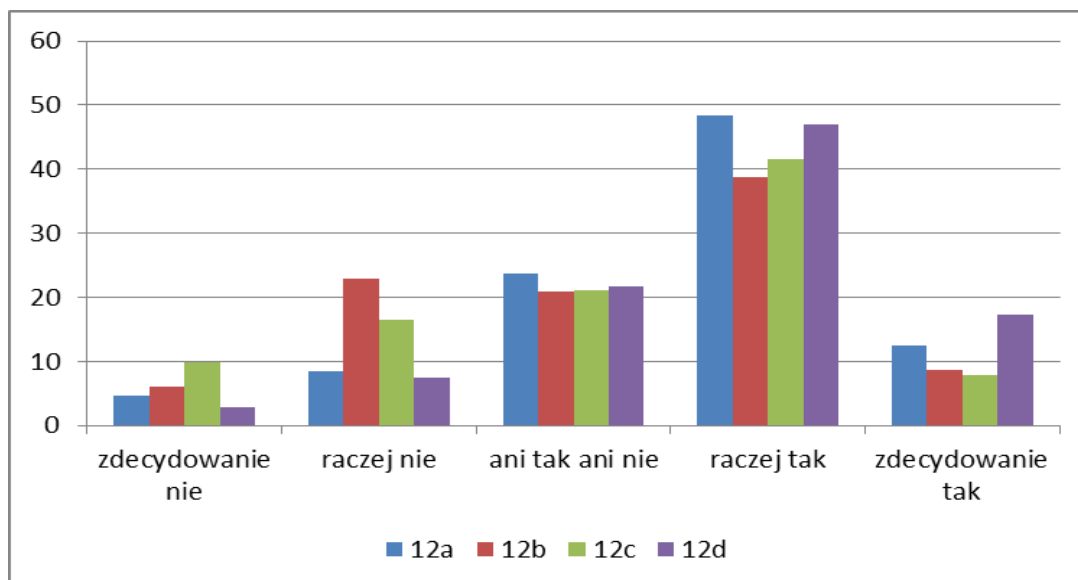
12a – ocena godzin otwarcia pracowni komputerowej

12b – ocena liczby stanowisk komputerowych

12c – możliwość efektywnego korzystania z pracowni

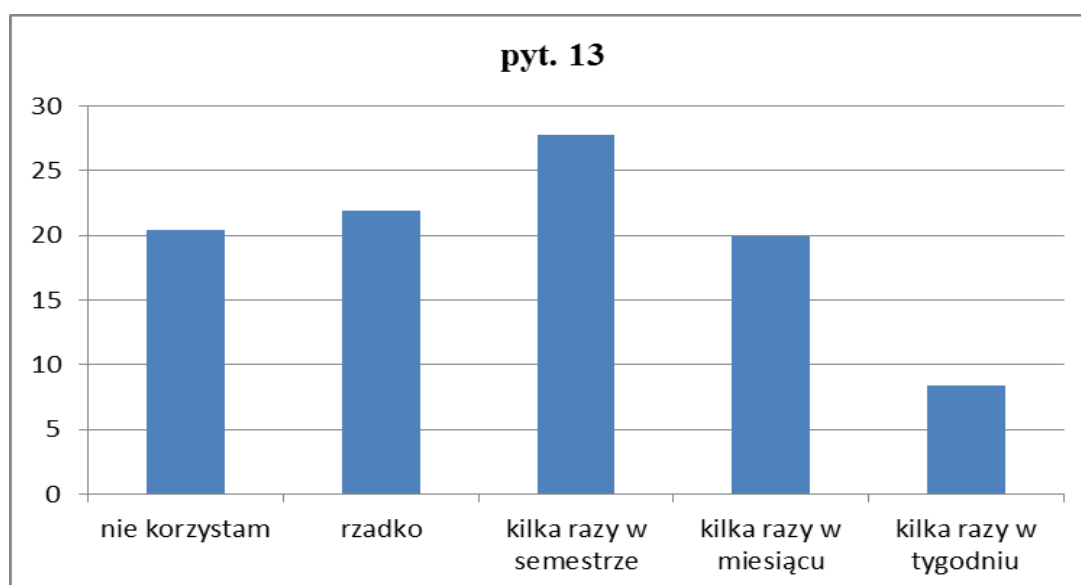
12d - udzielanie fachowej pomocy przez pracowników pracowni komputerowej



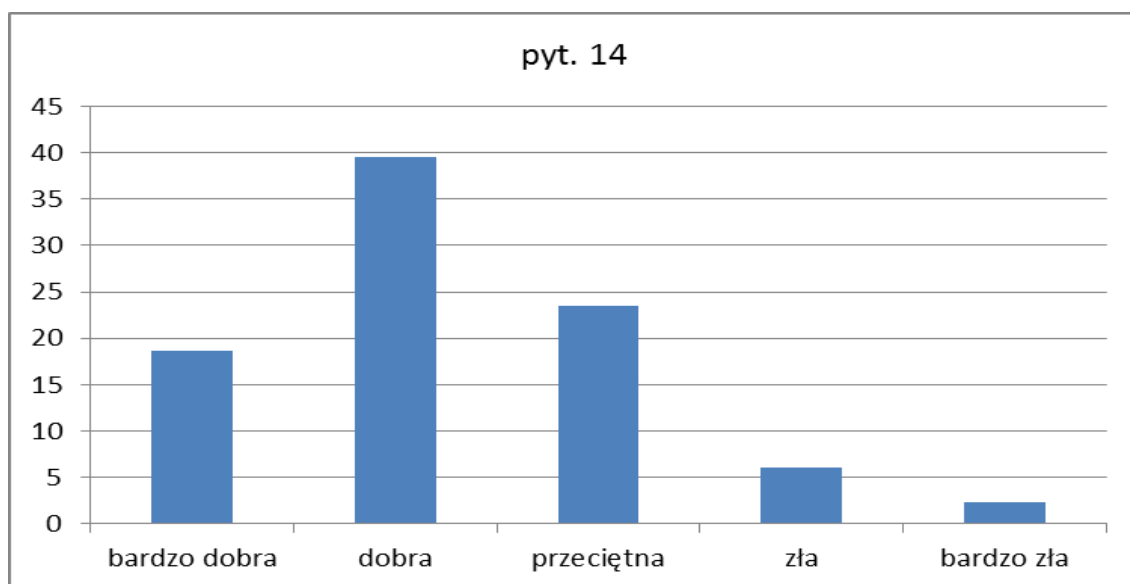


Jak wynika z powyższych danych, działalność pracowni komputerowej studenci oceniają na poziomie bardzo dobrym. Wyniki badań ankietowych wskazują, że zdecydowana większość z nich jest zadowolona z porad udzielanych studentom przez pracowników oraz godzin otwarcia pracowni. Blisko 40% studentów wyraża dobrą opinię o funkcjonowaniu pracowni, a prawie jedna piąta – opinię bardzo dobrą. Z pracowni systematycznie korzysta dość duża grupa docelowych adresatów, bowiem ponad połowa studentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Jedna czwarta badanych potwierdza wielokrotne użytkowanie dostępnych zasobów, zazwyczaj kilka razy w semestrze.

Pytanie 13. Częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej



Pytanie 14. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej



Pytanie 15. Uwagi i propozycje dotyczące usprawnienia funkcjonowania pracowni komputerowej

Z analizy odpowiedzi wynika, że prawidłowo funkcjonująca pracownia komputerowa powinna być usytuowana w zdecydowanie większym pomieszczeniu, wyposażona w większą liczbę stanowisk pracy, nowszy sprzęt komputerowy i szybszy Internet oraz otwarta w dłuższym przedziale godzinowym. Wielu studentów nie wносиło żadnych uwag odnośnie funkcjonowania pracowni, podkreślało natomiast skuteczną pomoc udzielaną im przez zatrudnionych pracowników.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

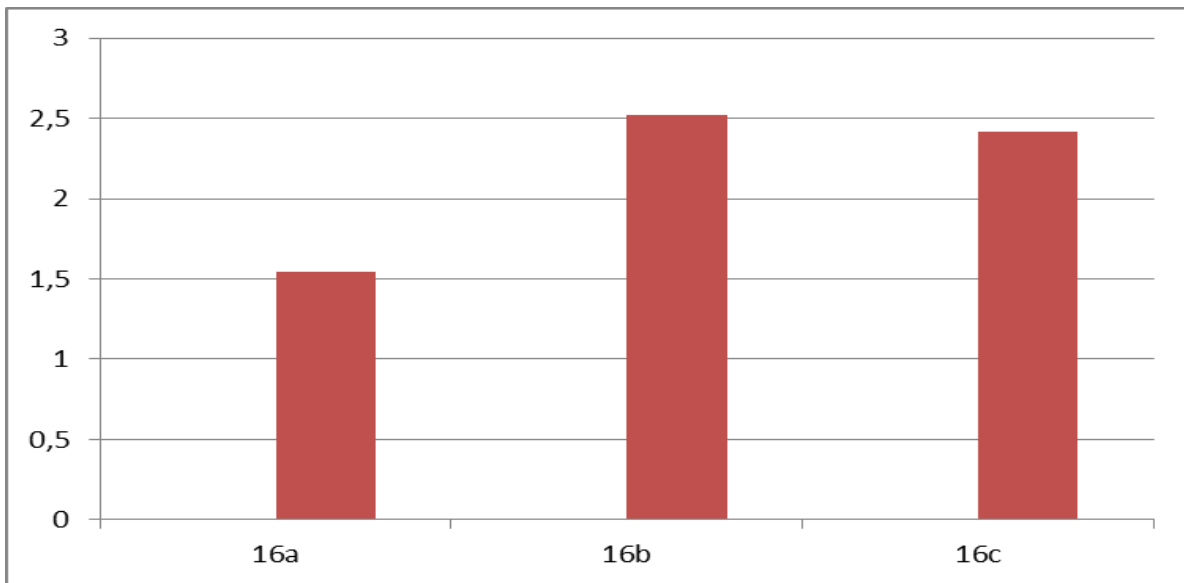
Brak

Pytanie 16. Częstotliwość korzystania z poszczególnych bibliotek i czytelni

16a – Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia

16b – Biblioteka Wydziału Pedagogiki i Psychologii

16c – inne biblioteka



Z analizy ankiet studenckich wynika, że zdecydowanie częściej korzystają oni z biblioteki Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku niż z Biblioteki Uniwersyteckiej.

Pytanie 17. Ocena wybranych aspektów korzystania z biblioteki wydziałowej

17a – dostępność lektur obowiązkowych

17b – ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów

17c – dostępność nowych pozycji

17d – sprawność obsługi

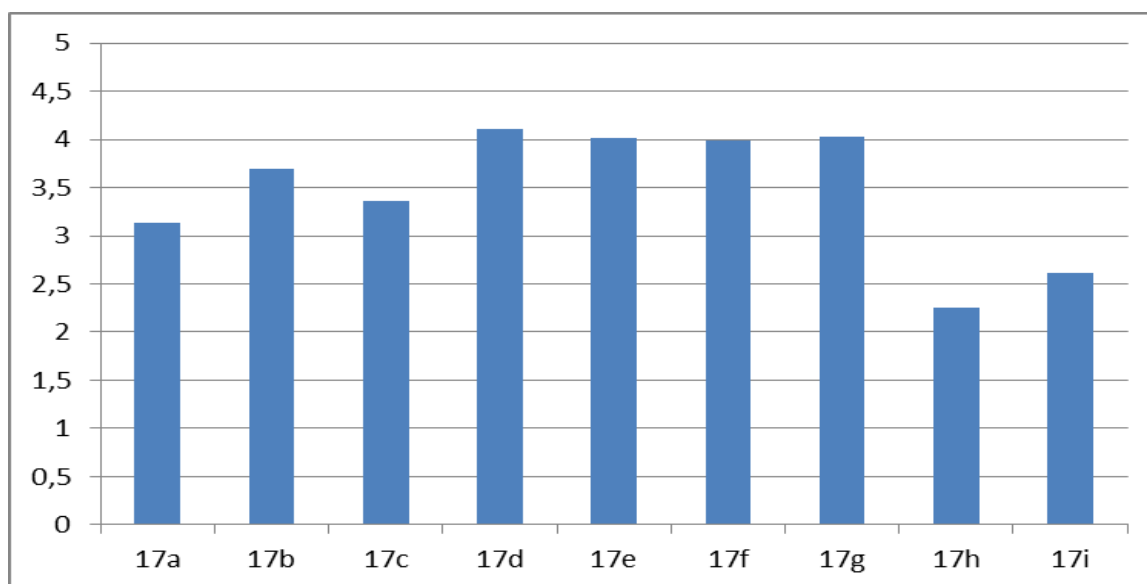
17e – przyjazność obsługi

17f – godziny otwarcia

17g - warunki pracy (zwłaszcza w czytelnii)

17h – możliwość kopiowania tekstów

17i – możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych



W ocenie pracy wypożyczalni i czytelnicy wydziałowej uzyskano dość dobre wyniki. Studenci podkreślali głównie takie walory, jak: sprawność obsługi, godziny otwarcia, warunki pracy w czytelnicy oraz przyjazność obsługi. Nieliczne zastrzeżenia zgłaszali odnośnie do dostępności do lektur obowiązkowych, najnowszych pozycji, możliwości kopiowania tekstów oraz korzystania z Internetu i publikacji elektronicznych. Zdaniem badanych studentów zasoby biblioteki wydziałowej są aktualizowane systematycznie. Zakupy nowych pozycji są dokonywane zarówno samodzielnie przez bibliotekę, jak również po uwzględnieniu potrzeb pracowników i studentów. Korzystanie z bibliotek poza Wydziałem łączy się prawdopodobnie z usytuowaniem konkretnej jednostki w okolicy zamieszkania studenta.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Brak

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

Brak było wskazań WSZiDJK w poprzednim roku akademickim.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Ocena jakości zajęć dydaktycznych jest dokonywana w oparciu o analizę protokołów hospitacji zajęć oraz o analizę wyników ankietowania studentów, oceniających jakość zajęć dydaktycznych realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich.

3.1. Analiza protokołów hospitacji zajęć

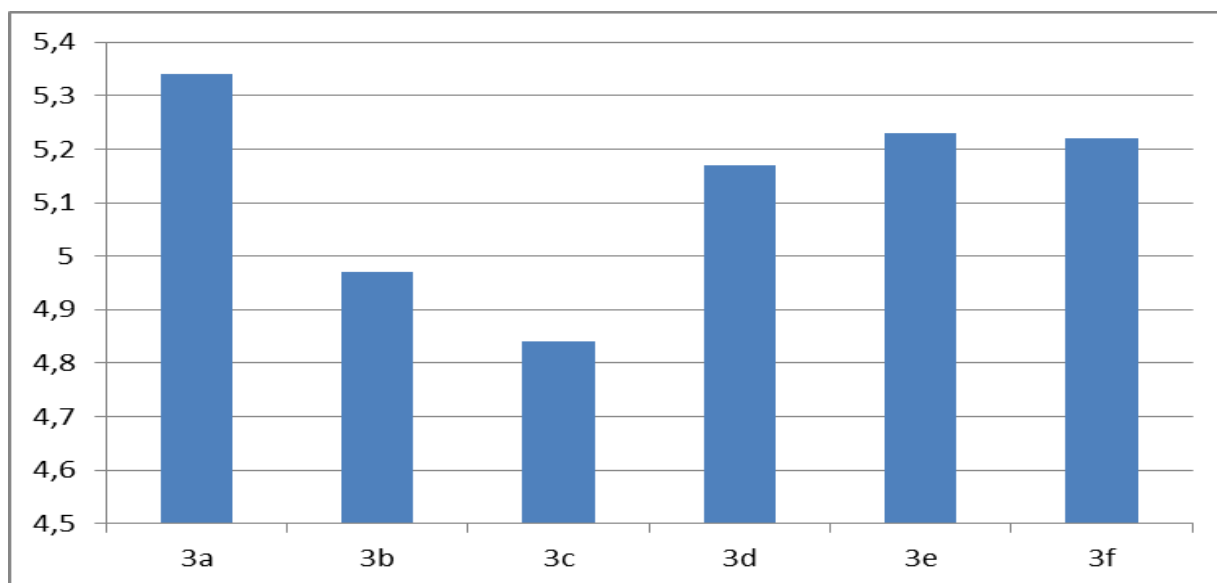
W roku akademickim 2012/13 opracowany został harmonogram hospitacji pracowników naukowo – dydaktycznych Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Kierownicy Katedr/Zakładów lub wyznaczeni przez Dziekana Wydziału pracownicy samodzielni dokonali hospitacji prowadzonych zajęć przez asystentów, starszych wykładowców i adiunktów. Dokonano hospitacji ćwiczeń, seminarium oraz wykładów. Z analizy protokołów hospitacji wynika, że niemal we wszystkich protokołach hospitacyjnych, zarówno przygotowanie zajęć, ich realizacja, jak i kontakt prowadzącego ze studentami zostały ocenione przez hospitujących jako wyróżniające. Wymienione elementy oceny, w większości, zasługiwały na oceny wyróżniające z niewielką liczbą zadowolających. Wobec większości pracowników hospitujący nie zgłosili żadnych uwag. W nielicznych przypadkach miały one zarówno charakter pozytywny, jak i negatywny.

Wgląd do protokołów hospitacji zajęć ma wyłącznie dziekan, osoby upoważnione przez dziekana oraz bezpośredni przełożony hospitowanego. Ocena studentów oraz uwagi zawarte w protokołach hospitacji zajęć dydaktycznych są wykorzystywane i stanowią ważne kryterium w okresowych ocenach pracowników.

3.2. Analiza wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych

Na podstawie „Ankiety oceny jakości zajęć dydaktycznych” przeprowadzonej w systemie USOS Web studenci oceniali nauczycieli akademickich według następujących kryteriów:

- Przygotowanie prowadzącego do zajęć (skala ocen od 0 do 6 gdzie 0 oznacza brak przygotowania, a 6 rzetelne przygotowanie się do zajęć);
- Umiejętność zainteresowania studentów przedmiotem (skala ocen od 0 do 6 gdzie 0 oznacza prowadzenie zajęć w sposób mało interesujący, a 6 interesujący);
- Innowacyjność w prowadzeniu zajęć (skala ocen od 0 do 6 gdzie 0 oznacza zajęcia prowadzone rutynowo, a 6 różnicowanie sposobu prowadzenia zajęć: różne metody, materiały, pomoce);
- Komunikatywność prowadzącego (skala ocen od 0 do 6 gdzie 0 oznacza prowadzenie zajęć w sposób niekomunikatywny, a 6 komunikatywny);
- Stosunek do studenta (skala ocen od 0 do 6 gdzie 0 oznacza nastawienie nieprzyjazne, a 6 przyjazne);
- Sposób oceny stosowany przez prowadzącego (skala ocen od 0 do 6 gdzie 0 oznacza ocenianie niesprawiedliwe, a 6 rzetelne).



3a - Przygotowanie prowadzącego

3b - Umiejętność zainteresowania studentów przedmiotem

3c - Innowacyjność w prowadzeniu zajęć

3d - Komunikatywność prowadzącego

3e - Stosunek do studenta

3f - Sposób oceny stosowany przez prowadzącego

Dane przedstawione na wykresie wskazują, że studenci najniżej oceniają innowacyjność w prowadzeniu zajęć. Z analizy odpowiedzi udzielonych przez studentów w ankietach anonimowych wynika, że prowadzone zajęcia studenci określali pozytywnie, na przykład: „super, klarowne, jasne, rewelacyjne, prowadzone z pasją, w sposób interesujący i żywy, urozmaicony i ciekawy, zachęcający do zainteresowania przedmiotem, wciągające, prowadzone w sposób atrakcyjny dla studenta”. Prowadzących określano, m.in. jako: przyjaznych studentowi, obiektywnie oceniających, życzliwie wymagających, dobrych wykładowców, posiadających duży zasób wiedzy, konkretnych, spokojnych, opanowanych, cierpliwych i kompetentnych. Informacje z tego zakresu pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych w systemie USOS Web.

Ocena pracownika dydaktycznego dokonana przez studentów jest uwzględniana przy okresowej ocenie nauczyciela akademickiego oraz przy jego awansie zawodowym.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału, którzy ukończyli kurs e-learningu prowadzili zajęcia metodą *blended*, co sprzyjało szczególnie studentom studiów

niestacjonarnych. Pozytywne rezultaty tej formy kształcenia dostrzegali zarówno studenci, jak i nauczyciele akademicy¹.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Zwiększenie poziomu i zakresu innowacyjności nauczycieli w prowadzeniu zajęć.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego: brak.

Nauczyciele akademicy w trakcie hospitowanych zajęć, zgodnie z rekomendacjami WSZiDJK z poprzedniego roku akademickiego wprowadzali więcej metod aktywizujących, często wykorzystywali nowoczesne technologie (prezentacje multimedialne, tablice interaktywne).

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Ocena warunków kształcenia i organizacji studiów nastąpi według kryteriów zawartych w Uchwale nr 792 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 marca 2009 roku (ze zm.).

4.1. Ocena zasobów bibliotecznych, w szczególności ich aktualizowania pod kątem potrzeb pracowników, studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych oraz ich dostępu do komputerowych baz danych.

Analizę wyników ankiet wypełnionych anonimowo przez studentów przedstawiono w poprzednim punkcie sprawozdania. W tym miejscu należy podkreślić, że księgozbiór jest bardzo bogaty, systematycznie wzbogacany ze środków Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Studenci mają dostęp do elektronicznych baz danych (m.in. EBSCO). W czytelnicy z kolei dostęp do wielu czasopism naukowych polskich i zagranicznych.

4.2 Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do ilości studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych

Ilość i wielkość sal wykładowych, ćwiczeniowych i seminaryjnych oraz ich wyposażenie w pełni dostosowane jest do liczby studentów Wydziału. W roku akademickim 2012/13 w wielu salach (w szczególności, w salach dydaktycznych, salach organizacji studenckich, pracowni komputerowej) zapewniono dostęp do Internetu Wi - Fi. Zakupiono nowy sprzęt komputerowy. Budynek posiada windę i jest dostosowany do potrzeb osób

¹ Szczegółowa analiza ankiet dotyczących jakości kształcenia e-learning adresowanych do studentów i nauczycieli akademickich zawarta jest w Raporcie dr Anny Rybak, Pełnomocnika Rektora UwB ds. kształcenia na odległość, nie wyodrębniono w niej danych dotyczących pracowników Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

niepełnosprawnych. Za właściwe zarządzanie salami odpowiada osoba układająca rozkład zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

W roku akad. 2013/2014 nastąpi zdecydowana poprawa jakości infrastruktury dydaktycznej, ponieważ oddana zostanie nowoczesna Aula dydaktyczno – widowiskowa mieszcząca 450 słuchaczy, z możliwością rozdzielania jej na 2 mniejsze sale (na 150 i 300 osób). Aula ma amfiteatralny układ krzeseł, dużą scenę, doskonałą akustykę, nowoczesne nagłośnienie i oświetlenie, sprzęt audiowizualny. Trzy kabiny tłumaczy zapewniają dobre zaplecze do organizowania konferencji i spotkań międzynarodowych. W budynku jest też winda, bufet i szatnia. Znajdują się tam także m.in. pracownie: teatralna, plastyczna i muzyczna oraz przestrzeń wystawiennicza. Łączna powierzchnia to blisko 2750 metrów kwadratowych. Aula jest profesjonalnie przygotowana do organizowania różnorodnych wydarzeń o charakterze naukowym, ale także kulturalnych: muzycznych, teatralnych, wystaw sztuki plastycznej. Oprócz wykładów będą się tu odbywały zajęcia warsztatowe z zakresu malarstwa, rzeźby, tańca czy teatru. Aula zapewnia znakomite warunki do realizacji zajęć studentom pedagogiki, szczególnie specjalności: animacji kultury z arteterapią, edukacji medialnej, a od tego roku także edukacji wizualnej. W ramach prac budowlanych zagospodarowany został też teren wokół auli: parkingi oraz usytuowane wśród zieleni elementy małej architektury na świeżym powietrzu. W celu zapewnienia pracownikom administracji dogodnych warunków pracy i możliwości płynnej obsługi studentów dla potrzeb dziekanatu zaadaptowano jedną z sal na parterze.

3) ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia (głównie na stronach internetowych wydziałów i instytutów)

W roku akademickim 2012/13 zmodyfikowana została strona Internetowa Wydziału Pedagogiki i Psychologii, m.in. w celu zwiększenia dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia <http://pedagogika.uwb.edu.pl/>. Na stronie Internetowej zostały zamieszczone informacje o poziomach, formach i kierunkach kształcenia, działalności naukowej Wydziału oraz wymianie studenckiej. Na stronie zamieszczane są plany i programy kształcenia a także sylabusy A opracowane przez pracowników Wydziału (w których zawarte są efekty kształcenia, treści przedmiotowe oraz literatura przedmiotu), co zapewnia kandydatom na studia pełną informację o ofercie edukacyjnej Wydziału. Na stronie zamieszczona jest także tematyka/problematyka seminariów dyplomowych w celu ułatwienia studentom dokonania wyboru interesującego seminarium.

W celu zapewnienia studentom możliwości e-mailowego kontaktowania się z nauczycielami akademickimi dziekan zobowiązał wszystkich pracowników Wydziału do udostępnienia adresu e-mailowego w systemie USOS Web.

W roku akademickim 2012/13 założone zostało wydziałowe konto na You Tube oraz konto na Facebook`u w celu pełniejszego wykorzystania możliwości Internetu do komunikowania się z kandydatami i studentami, a także w celach promocyjnych.

4) ocena organizacji zajęć

Na Wydziale Pedagogiki i Psychologii organizowane są zajęcia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Rozkłady zajęć publikowane głównie w formie elektronicznej na stronie internetowej (jedynie na studiach niestacjonarnych korzysta się także z formy papierowej – rozkłady są wywieszane w gablotach przed zjazdami). Na stronie zamieszczony jest aktualny rozkład zajęć na studia stacjonarne i niestacjonarne oraz na bieżąco aktualizowane są informacje o zmianach w rozkładzie (np. odwołanie zajęć, terminy ich odpracowywania, itp.). Ułożeniem rozkładów zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zajmują się dwie współpracujące ze sobą osoby. Rezerwacja sal na potrzeby przeprowadzenia konferencji, spotkań, a także zajęć studentów z innych Wydziałów odbywa się w porozumieniu z dziekanem.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Należy podjąć starania, by rozkład zajęć był przygotowywany w systemie USOS Web, co zmniejszy pomyłki w rozkładzie zajęć.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego: Nie było rekomendacji w tym zakresie.

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

1) funkcjonowanie wymiany studentów/doktorantów w ramach umów pomiędzy uczelniami w zakresie programów mobilności studentów/doktorantów

Formy udziału studentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii w Programie Erasmus:

- wyjazdy na studia – do zagranicznej szkoły wyższej współpracującej z uczelnią macierzystą studenta (od 3 do 12 miesięcy);
- wyjazdy na praktykę – do zagranicznej instytucji, organizacji lub placówki.
- uczestnictwo w kursach intensywnych Erasmusa – jeżeli w danym projekcie tego typu bierze udział ich wydział, a kurs dotyczy ich dziedziny studiów. W roku akademickim 2012/2013 zorganizowano kurs Intensywny SPICY, w którym brali udział studenci

Pedagogiki Resocjalizacyjnej i Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej z Wydziału Ped. i Psychologii oraz studenci kilku krajów europejskich.

W ramach Programu Erasmus można wyjechać jeden raz na studia i jeden raz na praktykę! O wyjazd mogą się starać studenci, którzy ukończyli I rok studiów.

Inną formą wymiany studentów są STYPENDIA realizowane w następujących szkołach wyższych:

STYPENDIA ANGLOJĘZYCZNE

Belgia - Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen; Leuven University College

Finlandia - University of Eastern Finland

Holandia - Fontys University of Applied Sciences; Windesheim University of Applied Science

Litwa - Klaipeda University

Wielka Brytania - Abertay University

STYPENDIA HISZPAŃSKOJĘZYCZNE

Hiszpania - Universidad Pública de Navarra, Universidad de Cordoba

STYPENDIA NIEMIECKOJĘZYCZNE

Niemcy - Georg-Simon-Ohm-Fachhochschule Nurnberg

STYPENDIA PORTUGALSKOJĘZYCZNE

Portugalia - Instituto Politecnico de Coimbra, Instituto Politecnico de Setubal

STYPENDIA WŁOSKOJĘZYCZNE

Włochy - Università degli Studi di Bari.

29.11.2012 r. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii odbyło się spotkanie informacyjne nt. Programu Erasmus oraz Koła Naukowego YES (Your Erasmus Support). W spotkaniu wzięli udział: Prodziekan ds. Studiów Stacjonarnych, dr hab. Janina Uszyńska-Jarmoc, prof. UwB, Koordynator Wydziałowy Programu Erasmus mgr Emilia Żyłkiewicz-Płońska, absolwentka naszego Wydziału – Malwina Czapkowska, członkowie koła YES oraz zagraniczni goście, którzy w ramach Programu Erasmus studiują na naszym Uniwersytecie oraz zainteresowani spotkaniem studenci naszego wydziału. Celem spotkania było:

- przybliżenie studentom istoty Programu Erasmus oraz zachęcenie do uczestnictwa w nim;
- prezentacja koła naukowego YES oraz propozycja współpracy.

Od kilku lat dobrze sprawdza się wydziałowa procedura rozliczania studentów odbywających część studiów na uczelni partnerskiej (w ramach programu LLP – Erasmus i innych umów dwustronnych z uczelniami partnerskimi) oraz Formularz zaliczenia okresu studiów w ramach

programu LLP-Erasmus. Opracowany jest wykaz przedmiotów składających się na ofertę dydaktyczną w jęz. angielskim, hiszpańskim, niemieckim i rosyjskim. Na stronie internetowej Wydziału uruchomiony jest link: *Program LLP Erasmus na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku*, umieszczone są informacje o uczelniach partnerskich, zasadach i terminach rekrutacji do programu, informacje dla studentów przyjeżdżających (*Information for incoming students*), planowane jest uruchomienie forum, gdzie studenci Wydziału mogą wymieniać się doświadczeniami z pobytu na uczelniach zagranicznych. Podjęta została współpraca z Loyola University w Baltimore/USA w zakresie wymiany nauczycieli akademickich, grup studenckich i współpracy naukowo-badawczej. Prof. R. Piwowarski prowadzi badania razem z Prof. Lichką przy współudziale pracowników Zakładu Pedagogiki Porównawczej. W roku 2012/2013 na Wydziale Ped. i Psychologii dr Sawicki i mgr E. Żyłkiewicz kooerdynowali prace studentów z kilku krajów w ramach programu SPICY (Special Programme International Capacity Building Youth Work, Windesheim University of Applied Science).

2) *funkcjonowanie sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć studentów/doktorantów (punktów i ocen)*. Wypracowany w związku z wdrożeniem KRK system zaliczania osiągnięć studentów funkcjonuje dobrze.

3) *wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów/doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia (np. uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej, zmiana sposobu prowadzenia zajęć)*

W procesie rekrutacji kandydatów na wyjazd na studia do zagranicznej uczelni zagranicznej biorą udział studenci, którzy wrócili z pobytu w ramach programu Erasmus. Podczas rozmowy kwalifikacyjnej udzielają kandydatom praktycznych informacji i wskazówek dotyczących organizacji, przebiegu studiów, systemu kształcenia, warunków zaliczania przedmiotów a także życia studenckiego w wybranych uczelniach za granicą.

Studenci wypełniają także ankiety (załącznik 4a lub 4b do Uchwały nr 1170 Senatu UWB z dnia 21.12.2011).

4) *Opinie przekazane przez studentów/doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na uczelni studiów w stosunku do oczekiwań w tym zakresie (np. sprawy organizacyjne, życie studenckie, system nauczania, relacje student – nauczyciel akademicki)*.

Na podstawie analizy siedmiu ankiet (*Załącznik nr 4 – Ankieta studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej*) - wypełnionych przez studentów zagranicznych,

przebywających w roku akad. 2012/2013 na Wydziale Pedagogiki i Psychologii. Ankieta zawierała cztery pytania, na których odpowiedzi zostaną przedstawione poniżej.

Pytanie 1. Oceń program kształcenia na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB

1a - możliwość indywidualnego kształtowania programu nauczania przez studentów;

1b – różnorodność specjalizacji

1c – różnorodność przedmiotów specjalizacyjnych

1d – różnorodność miejsc odbywania praktyk zawodowych.

Ocenę wyżej wymienionych aspektów programu kształcenia można było określić alternatywnie: satysfakcjonująca lub niesatysfakcjonująca. Wszyscy studenci jednogłośnie wyrazili pozytywną opinię odnośnie wymienionych czterech kategorii programu kształcenia. Studenci mogli jednocześnie zgłosić własne propozycje zmian. Żadnych sugestii nie zanotowano.

Pytanie 2. Oceń pracę kadry Wydziału Pedagogiki i Psychologii UwB

2a – aktywizacja studentów podczas zajęć przez wykładowców

2b – kontakt wykładowców ze studentami

2c – poziom wymagań wykładowców wobec studentów

2d – poziom (jakość) prowadzonych zajęć przez wykładowców

2e – zróżnicowanie metod/materiałów i pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć

Na podstawie analizy odpowiedzi udzielonych przez studentów w ankietach można stwierdzić bardzo wysokie oceny studentów we wszystkich wymienionych wyżej kategoriach. Studenci nie sformułowali żadnych sugestii zmian.

Pytanie 3. Oceń organizację procesu kształcenia

3a – funkcjonowanie dziekanatu

3b – funkcjonowanie biblioteki

3c – funkcjonowanie pracowni komputerowej

Kilku studentów zaznaczyło, że nie korzystało z zasobów biblioteki, ponieważ sądziło, że nie ma w niej publikacji w języku angielskim. Z analizy tych wypowiedzi wynika ważny wniosek, aby w przyszłości uświadomić studentom przyjeżdżającym, iż w bibliotece jest bardzo bogaty księgozbiór i zestaw czasopism anglojęzycznych.

Pytanie 4. Jak oceniasz poziom i organizację procesu kształcenia na naszym Wydziale w porównaniu do Twego Wydziału macierzystego. Wszystkie oceny studentów były pozytywne.

W dniu 27.05.2013 odbyło się spotkanie ewaluacyjne z nauczycieli akademickich realizujących zajęcia ze studentami w ramach programu Erasmus. W spotkaniu uczestniczyli także: Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus mgr Emilia Żyłkiewicz-Płońska oraz Prodzikan ds. Studiów Niestacjonarnych, dr Alicja Korzeniecka-Bondar. Na podstawie analizy przebiegu procesu kształcenia z udziałem studentów z innych krajów stwierdzono, że wymiana studencka służy zarówno studentom polskim, jak i obcokrajowcom. Nauczyciele podkreślali: potrzebę jasnego precyzowania wzajemnych oczekiwań studentów i prowadzących, rangę dialogu i współpracy, a także możliwości rozwoju osobistego i zawodowego dla samych nauczycieli.

W obozie naukowym zorganizowanym przez studentów litewskich w lipcu 2013 roku uczestniczyło trzech studentów pedagogiki.

Poza tym należy stwierdzić bardzo dobrą współpracę w ramach Projektu *INTENSIVE PROGRAM*.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

W celu integracji studentów polskich i obcokrajowców a także w celu lepszego przygotowania studentów polskich do wyjazdów w programie Erasmus na zagraniczne uczelnie, warto zachęcać studentów polskich do uczestniczenia razem z obcokrajowcami w dodatkowych zajęciach (w ramach zajęć do wyboru lub zdobywania dodatkowych punktów ECTS). Warto podejmować dalsze działania w celu wzbogacenia i uatrakcyjnienia oferty zajęć prowadzonych w jęz. angielskim. Warto także pokazać zasoby biblioteczne studentom przyjeżdżającym na studia na UWB w ramach programu ERASMUS.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego: W roku akad. 2013/2014 dostosowywano zasady i organizację procesu kształcenia w językach obcych do aktualnych wymogów KRK.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

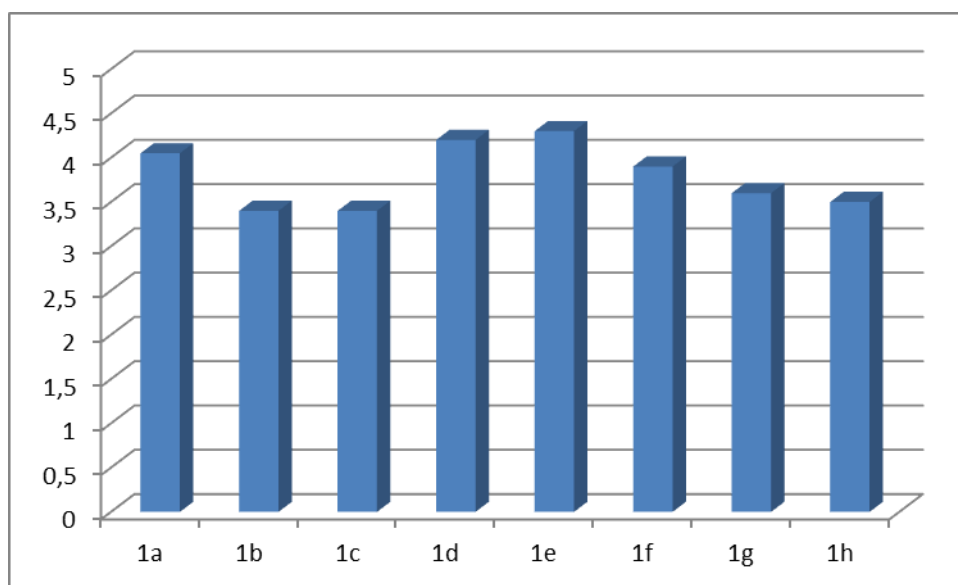
W roku akademickim 2012/13 dziekan Wydziału, prof. dr hab. Mirosław Sobecki podjął starania, by powołać Radę Absolwentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii, w skład której wchodziłoby absolwenci Wydziału pełniący aktualnie funkcje liderów lub ważne funkcje społeczne w środowisku lokalnym.

Opinie absolwentów o przebiegu odbytych studiów zebrano w badaniach ankietowych, w których wzięło udział 492 absolwentów kierunków pedagogika, praca socjalna i polityka społeczna, którzy obronili pracę dyplomową w okresie od lipca do września 2013 roku.

Ankiety absolwenta (załącznik nr 5 do Uchwały 1170 Senatu UwB z 2011 roku) wypełniło ponad 70% studentów kończących studia w ubiegłym roku akademickim.

W pierwszym pytaniu skierowanym do respondentów oczekiwano odpowiedzi: jakim stopniu odbyte studia pozwoliły na rozwinięcie:

- 1 a – znajomości zagadnień teoretycznych,
- 1 b – umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów,
- 1 c – zdolności do wykonywania konkretnych zawodów,
- 1 d – umiejętności pracy zespołowej,
- 1 e - umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi,
- 1 f – umiejętności samodzielnego doksztalcania się,
- 1 g – orientacji i wiedzy o świecie,
- 1 h – możliwości realizacji własnych zainteresowań.



Analiza danych przedstawionych na wykresie pozwala stwierdzić, że absolwenci wysoko oceniają szczególnie takie umiejętności rozwinięte w trakcie studiów, jak: umiejętność pracy zespołowej oraz umiejętności komunikacyjne potrzebne w pracy z innymi ludźmi. Natomiast na poziomie przeciętnym (wystarczającym) oceniają umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów i rozwinięcie zdolności do wykonywania konkretnych zawodów.

Drugie pytanie dotyczyło oceny (na pięciostopniowej skali) poszczególnych elementów i formy realizacji procesu kształcenia:

- 2 a - Wykłady obowiązkowe
- 2 b - Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe
- 2 c - Seminaria i proseminaria

2 d - Przedmioty fakultatywne

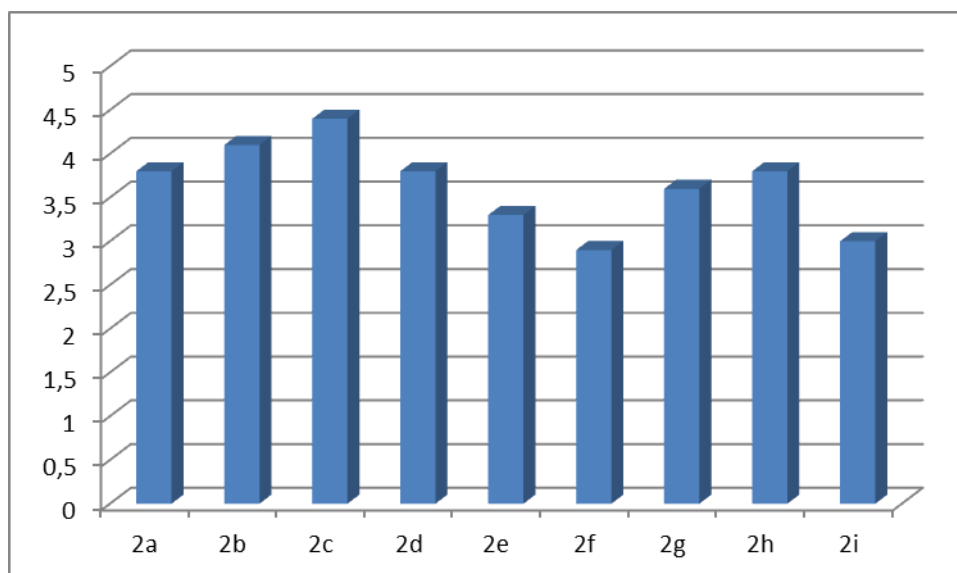
2 e – Lektoraty

2 f - Warsztaty i laboratoria

2 g - Praktyki i zajęcia poza uczelnią

2 h - Indywidualne konsultacje

2 i - Organizacja studiów (rozkład zajęć itp.)



Ankietowani najniżej ocenili lektoraty oraz warsztaty i laboratoria, natomiast najwyżej seminaria.

Pytanie 3 – Co należałoby zmienić w pierwszym rzędzie, by poprawić ogólną jakość kształcenia? Podobnie, jak studenci którzy wypełniali ankietę ewaluacyjną, także absolwenci dość często podkreślali niezbyt dużą liczbę zajęć praktycznych.

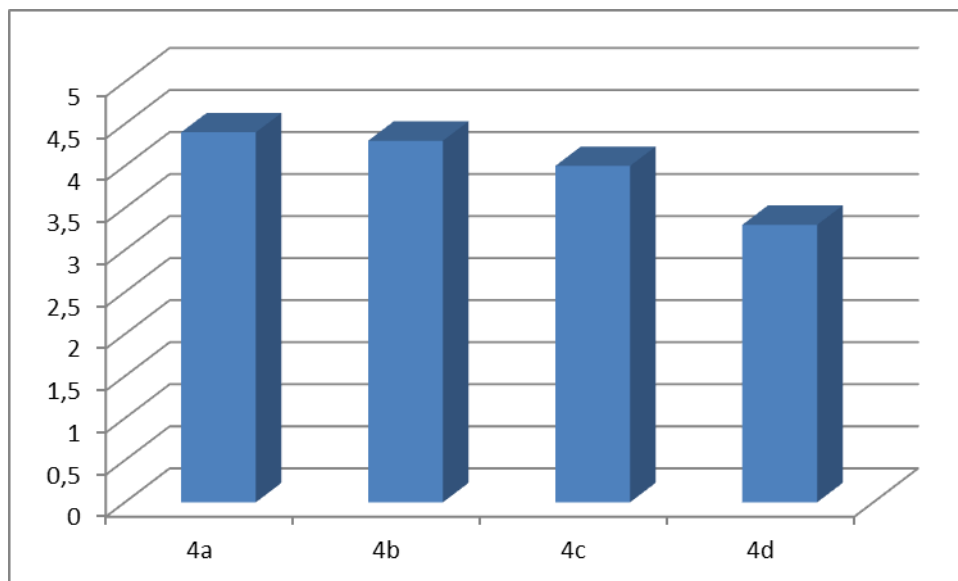
W pytaniu czwartym ankiety proszono absolwenta o ocenę kompetencji nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na określonym kierunku. Studenci zaznaczali na pięciostopniowej skali oceny – od wysokiego (ocena 5), do niskiego (ocena 1) poziomu profesjonalizmu poszczególnych grup nauczycieli akademickich i pracowników administracji Wydziału Pedagogiki i Psychologii:

4a - wśród samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych (doktorów habilitowanych i profesorów),

4b - adiunktów i wykładowców (doktorów),

4c - asystentów (magistrów),

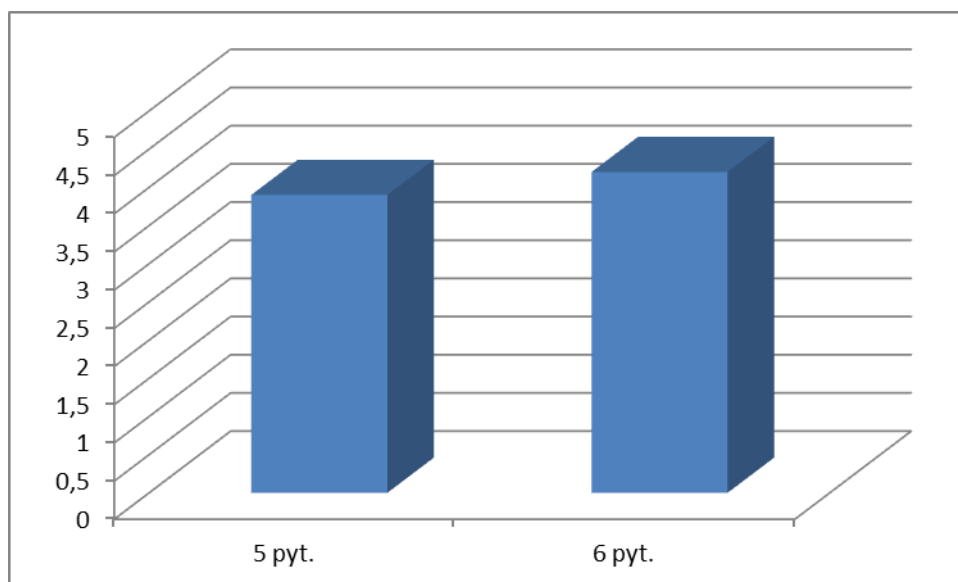
4d - wśród pracowników administracji (dziekanat, sekretariat itp.).



Warto podkreślić wysokie oceny wystawione przez studentów pracownikom samodzielnym (profesorom i doktorom habilitowanym), natomiast niezbyt pochlebne oceny wystawione pracownikom administracji.

Pytanie 5 - Czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to wybrał(a)byś ten sam kierunek?

Pytanie 6 - Czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to wybrał(a)byś Uniwersytet w Białymstoku?



Bardzo optymistyczne wnioski można wyciągnąć na podstawie analizy odpowiedzi udzielonych na pytanie piąte – czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to czy wybrał(a)byś ten sam kierunek? Zdecydowana większość studentów udzieliła odpowiedzi twierdzącej. Jeszcze nieco wyżej ocenili badani respondenci wybór Uniwersytetu w Białymstoku jako uczelni, na której chcieliby studiować.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Na podstawie analizy ankiet absolwentów warto w przyszłym roku zastanowić się nad możliwością podniesienia atrakcyjności niektórych form realizacji/organizacji zajęć (np. warsztatowych). Ponadto warto pracować nad doskonaleniem jakości relacji: student-pracownik administracyjny.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego: Brak rekomendacji ustalonych w ubiegłym roku.

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 18.10.2012 powołany został Pełnomocnik Dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii d.s. Monitorowania Losów Absolwentów - dr hab. K. Citko. Natomiast w dniu 21.05.2013 dr Krzysztof Czykier, jako członek powołanej w roku akademickim 2012/13 Komisji d.s. Monitorowania Losów Absolwentów, brał udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Monitorowanie karier zawodowych absolwentów - metody, narzędzia, rezultaty”, zorganizowanej pod patronatem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego, we współpracy z Collegium Civitas.

W czerwcu 2013 zebrano opinie 28 absolwentów pedagogiki, którzy ukończyli studia w roku 1978 na kierunku pedagogika, w Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. Badani uczestniczyli w zjeździe absolwentów, a po spotkaniu z dziekanem – prof. dr hab. Mirosławem Sobeckim na Wydziale Pedagogiki i Psychologii, zostali poproszeni (jako potencjalni pracodawcy dla studentów pedagogiki), aby odpowiedzieli zaznaczając na siedmiostopniowej skali m.in. na następujące pytania:

- W jakim stopniu studia na Wydziale Pedagogiki i Psychologii pozwoliły na rozwinięcie: umiejętności współpracy z innymi; kompetencji społecznych i moralnych; umiejętności twórczego rozwiązywania problemów w pracy pedagogicznej, samodzielności w myśleniu i działaniu; niezależności i autonomii; umiejętności podejmowania decyzji.
- Jak należy uzupełnić program studiów, aby lepiej odpowiadał oczekiwaniom pracodawcy?
- Co należy zrobić, aby zwiększyć atrakcyjność kierunków studiów na rynku pracy;

- Ocenę możliwości uzyskania satysfakcjonujących zarobków po ukończeniu studiów na Wydziale Pedagogiki i Psychologii;
- Ocenę możliwości wykonywania ciekawej pracy po ukończeniu studiów na Wydziale Pedagogiki i Psychologii;

W ankiecie zawarto dziewięć pytań. Szczegółowa analiza wyników badań przeprowadzona jest w innym dokumencie opracowanym w celu wyznaczenia kierunków dalszych działań podejmowanych w ramach Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ciekawe są zwłaszcza propozycje powołania nowych kierunków/specjalności. Propozycje te będą przedmiotem analiz w roku akademickim 2013/2014.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Brak

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

Pracownicy Wydziału Pedagogiki i Psychologii kontaktują się z pracodawcami w ramach funkcjonowania Rad Programowych powołanych na kierunku pedagogika I i II stopnia (do poszczególnych specjalności) i praca socjalna, polityka społeczna. Członkowie Rad programowych współtworzą w aktywny sposób programy studiów na wymienionych kierunkach. Pracodawcy dostarczają także informacji dotyczących kariery zawodowej absolwentów oraz czynników decydujących o powodzeniu na rynku pracy.

Sprawozdanie Pełnomocnika Dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii d.s. Promocji Wydziału - dr hab. M. Morozewicz, prof. UwB.

- 1) Udział pracowników i studentów Wydziału PiP w przygotowaniu Międzynarodowej Akcji *Przeciw przemocy wobec kobiet i dziewczyn V-Day {Meta KOBIEITA}* zorganizowanej na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB w dniu 7. marca 2013 r. – skierowanej między innymi do białostockich studentów i maturzystów.
- 2) Udział pracowników i studentów w przygotowaniu i realizacji programu *Tygodnia Dziecka* na Wydziale Pedagogiki i Psychologii;
- 3) Organizacja przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii Obchodów Dni Wydziału - 5-7 czerwca 2013:
 - impreza otwarta dla studentów oraz licealistów m.in występ wydziałowego kabaretu „Urwani”, pokazy taneczne oraz wokalne studentów wydziału, koncerty oraz wspólne grillowanie;
 - otwarty pokaz filmowy dla studentów oraz licealistów;

- promocja wymiany zagranicznej LPP-ERASMUS;
 - warsztaty tematyczne, nauka tańca latino, nauka gry na bębnach.
- 4) Przygotowanie programu i skoordynowanie działań w ramach *Dnia Otwartego* na Wydziale Pedagogiki i Psychologii w dniu 17 maja 2013 r.. Zrealizowane działania w ramach programu *Dnia Otwartego* to:
- prezentacja programów kierunków i specjalności studiów;
 - prezentacja działalności Kół Naukowych i Samorządu Studenckiego;
 - warsztaty dla licealistów.
- 5) Przeprowadzenie *Ogólnopolskiego Konkursu na Plakat Promujący Wydział Pedagogiki i Psychologii UwB* – rozstrzygniętego 4 czerwca 2013 r.:
- Powołując się na paragraf 4 pkt. 10 Regulaminu Konkursu Komisja Oceniająca jednogłośnie podjęła decyzję o odstąpieniu od przyznania nagrody. Podjęła też decyzję o odstąpieniu od organizowania wystawy pokonkursowej. Dokonując oceny nadesłanych propozycji Komisja uznała, iż przedłożone do Konkursu projekty nie spełniają kryteriów określonych w paragrafie 4 pkt. 5 Regulaminu Konkursu.
- 6) Promocja Wydziału Pedagogiki i Psychologii w mediach i w Internecie poprzez:
- prowadzenie konta Wydziału Pedagogiki i Psychologii na Facebooku;
 - założenie kanału Wydziału Pedagogiki i Psychologii na Youtube;
 - wykupienie emisji spotów reklamujących Wydział Pedagogiki i Psychologii w telewizji lokalnej.
- 7) Promocja Wydziału Pedagogiki i Psychologii poprzez zorganizowanie działań na rzecz społeczności lokalnej:
- Organizacja *Wydziałowego Dnia Rodziny* – 6 czerwca 2013 r..
 - Działania profilaktyczne na rzecz społeczności lokalnej: *Bez domu – ale nie bez pomocy*. Projekt prowadzony wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji oraz studentami Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Nauczycielskiego Kolegium Rewalidacji, Resocjalizacji i Wychowania Fizycznego w Białymstoku, Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku – na rzecz osób bezdomnych. Czas trwania projektu: 01.12 2012 - 31.03 2013. Podsumowanie działań profilaktycznych odbyło się w ramach Seminarium pod hasłem: *Nie bądźmy obojętni*, które zorganizowano na Wydziale Pedagogiki i Psychologii w dniu 30.04 2013 roku.

- Działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz społeczności lokalnej: *Dziecko w świecie zmian cywilizacyjnych* – konferencja odbywająca się w dniu 13.06.2013 roku, współorganizowana z Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Przedszkolem Samorządowym Nr 22 w Białymstoku, Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi w Białymstoku, Przedszkolem Samorządowym Nr 2 w Białymstoku, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 2 w Białymstoku.
- Działania profilaktyczne na rzecz społeczności lokalnej: *Nie ufaj bezgranicznie (2012/2013)*. Seminarium studenckie zorganizowane wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji w Białymstoku, z Fundacją „La Strada” oraz Urzędem Pracy w Białymstoku – na rzecz osób poszkodowanych w ramach wyjazdów zagranicznych. Seminarium naukowe podsumowujące pierwszy etap tych działań odbędzie się 16 października 2013 r. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii.
- Działania profilaktyczne na rzecz społeczności lokalnej: seminarium naukowe *Wolontariat – nasz lepszy świat* zorganizowane na Wydziale Pedagogiki i Psychologii przez studenckie Koło Naukowe Młodych Wolontariuszy 04.12 2012 roku.
- prowadzenie na Facebooku konta Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii
- udzielanie wywiadów przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów Wydziału Pedagogiki i Psychologii w radiu Akadera
- współpraca Wydziałowej Rady Samorządu Studentów z portalami internetowymi m.in przyakademiku.pl

6) Promocja wizerunkowa Wydziału Pedagogiki i Psychologii – opracowanie i upublicznienie w instytucjach kultury i sztuki oraz w placówkach oświatowych Białegostoku i Regionu, plakatów oraz ulotek promujących nową specjalność *Edukacja wizualna* na kierunku studiów *Pedagogika*, powołaną na Wydziale Pedagogiki i Psychologii od roku akademickiego 2013/2014.

7) Promocja dorobku naukowego pracowników Wydziału Pedagogiki i Psychologii: zorganizowanie w Czytelni Biblioteki Wydziałowej otwartego spotkania z dr hab. Czesławem Dziekanowskim, profesorem UwB. Spotkanie odbyło się 13.12 2012 roku i poświęcone

zostało twórczości literackiej Profesora oraz jego ostatniej książki p.t. *Poszukiwanie źródeł kreatywności* (ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa 2011).

8) Promocja potencjału edukacyjnego Wydziału: promocja kierunków i specjalności studiów poprzez zorganizowanie otwartych spotkań wykładowców z uczniami wybranych liceów w Białymstoku, w maju 2013 roku.